

Velja po pošti:

za celo leto naprej	K 26.—
za pol leta	" 13.—
za četrt leta	" 6-50
za en mesec	" 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej	K 22-40
za pol leta	" 11-20
za četrt leta	" 5-60
za en mesec	" 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviništkega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat 13 k.
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 14 strani.

„Zadružna zveza“.

Na velikonočni torek ob 10. uri je bil občni zbor »Zadružne zveze« v veliki »Unionovi« dvorani. Prišli so zastopniki raznih hrvaških in slovenskih zadrug iz Dalmacije, Istre, Trsta, Goriške, Koroške, Štajerske in s Kranjske, ki so organizirane v »Zadružni zvezi«. Prišli so tudi prijatelji zadružništva in odličnjaki. Na občnem zboru opazimo kranjskega deželnega predsednika barona Schwarza, kranjskega deželnega glavarja dvornega svetnika Sukljeja, deželne vlade svetnika, viteza pl. Laschana, navzoči so nadalje državni poslanci dr. Korošec, Pišek, Demšar, Gostinčar, »Zadružne zveze« predsednik dr. Krek, deželni odbornik dr. Evg. Lampe, »Zadružne zveze« podpredsednik Jaroslav Vrsalovič, veleposestnik in župan v Selcih na Braču, Dalmacija, stotnik v pok. Kump, predsednik »Mlekarske zveze«. Splošno pozornost vzbujajo očetje franjevci, ki so prihiteli na občni zbor iz daljne Dalmacije.

Stališče »Zadružne zveze«.

Dr. Krek otvori občni zbor »Zadružne zveze« za VIII. upravno leto. Pozdravlja kranjskega deželnega predsednika barona Schwarza (živio klici), ki je počastil s svojo navzočnostjo občni zbor. Iskreno pozdravlja deželnega glavarja Sukljeja (živio klici). Današnji občni zbor se odlikuje s tem, da sta navzoča na njem prvič zastopnika naših novih deželnih oblastij. Pozdravlja vse navzoče zadrugarje, sodelavce, stare prijatelje, ki so došli od Drave do dalmatinskih obali. Zahvaljuje se zadrugam za vzorno disciplino in za zaupanje. Vsak občni zbor ima dolžnost, da poda račun o delovanju prejšnjega leta. Spomnili se boste, da sem pred nekaj leti, ko so nas napadali, pohvalil vašo vzorno disciplino in obljubil, da storim vse, da se »Zadružna zveza« spravi iz deficita. Danes se je to doseglo. Nobena obljuba ni ostala neizpolnjena. Primanjkljaja ni več in danes bomo že sklepali, kako razdelimo prebitke. Preko prvih zadržev smo vun. V »Zadružni zvezi« imamo zdaj združenih do 500 zavorov. Uradniško osebo izborno deluje. Morali smo izpočetka nastavljeni dilemanti v zadružništvu, storili smo, kar smo mogli, da smo izvežbali dobro uradništvo. Po vnemi za stvar, lahko rečem, zavzema naša »Zadružna zveza«, prvo mesto. Glede raznih zvez pravi govornik: Boljše je,

da se v vsakem kraju ustanovi in podpira zadruga, ki jo ustanovi kdorkoli, kakor da zaostane zadružništvo, slabše, kjer se ustanovi zadruga, ki ne najde dobrih voditeljev, dobrega nadzorstva. Boljše bi bilo, da take zadruge ni. Glede na gospodarsko delo nimam drugega cilja, kakor da se zadružništvo pošteno okrepi. Ne poznam nobene nasprotne zadružne zveze, če je dobro vodena. Pritikline odpadejo. Če se je tudi iz političnih razlogov ustanovila kaka zveza, se tekom let dobro razvijala, ima od nje ljudstvo svoj dobiček. »Zadružna zveza« ne sme in ne more imeti nobenega stika s politikom. Ona je organizacija sama zase. Mi se nismo nikdar posluževali niti političnega časopisja. Edino, kar ji daje veljavo, je lastna moč. Prepričan sem, da je ta misel edino prava, bodočnost pokaže, da je tudi edino rešilna. Če se bo pošteno delalo, tudi ne bo treba toliko zvez, kolikor jih je danes. Izpoznalo se bo, da je v eni zvezi dovolj prostora za vse zadruge. (Živahni živio klici!)

Pozdrav deželnega glavarja.

Nato govori, burno pozdravljen, gosp. deželni glavar Suklje: Stopim pred Vas in Vas iskreno pozdravim v imenu kranjske dežele. (Burno pritrdjevanje.) Veselo Vas je gledati, ki ste prišli na občni zbor s Kranjskega, od Pohorja in z dravskega polja, do dalmatinskega obrežja, iz Dalmacije, Istre, Goriške, Koroške, Štajerske in Kranjske. Ne velja pa moj pozdrav le osebam, marveč v prvi vrsti veliki zadružni ideji. Liberalizem ima temeljno napravo v gospodarskem oziru, deloval je le negativno, ker je dal vsakemu prostost in razdril družabno organizacijo. Oziral se je le do posameznika. Posledica je bila, da so dobili oni, ki so jaki, pod svoj jarem malega in srednjega moža. Peščica milijarderjev in milijonarjev je dobila vso oblast. Izpod tega jarma reši družbo le zadružna ideja. Če se zvežejo mali in nastopijo skupno, bodo rešeni jarma, ki ga je naložil slabejšim gospodarski liberalizem. S tega stališča Vas pozdravljam, ker vidim v tako veliki organizaciji velik napredek. Delo, ki ga izvršujete, je pravo rodoljubno delo. Narod se da rešiti le z resnim delom, ne s frazami. Tej ideji se pridruži gotovo tudi deželni predsednik baron Schwarz. Sklene svoj govor s klicem: »Živela zadružna ideja!« (Živahno odobravanje.)

Dr. Krek se zahvaljuje dež. glavarju za govor, ki je tem važnejši, ker smo čuli prvič take besede iz ust deželnega glavarja. Pozdravi zastopnike kočevskih za-

drug in prečita došle brzojavke iz Belgrada (od srbske »Zadružne zveze«), Kotora, Dunaja in drugod.

Disciplina zadrug.

Zvezni nadrevizor Pušenjak prečita zapisnik o zadnji »Zvezini« skupščini. Predsednik dr. Krek pristavi poročilo, da se zahvali izredni disciplini posojilnic, da so se držale ob denarni krizi zveze. Nekaj izjem ne pride v poštev. Ko so najemale druge zveze posojila po 5½%, smo mi samo za dva meseca zvišali obrestno mero. Kljub temu smo imeli koncem decembra več stotisoč kron na razpolago. Prešli smo preko te krize, da je niti čutili nismo. Letošnja preizkušnja je bila taka, kakor še nobena. Če se posojilnice še bolj oklenejo zveze, bomo dosegli, da dobimo denar poceni. Zagotovili smo se pa tudi za slučaj potrebe, da bi dobili denar od drugod, pa tega ni bilo treba. Obljuba glede na dobavo živine vojaštvu se je tudi izpolnila po »Gospodarski zvezi«. Druga zdej ni treba, kakor da se raztegne dobava vojaštvu še na druge potrebščine.

Poročilo načelstva.

(Poroča načelstveni ravnatelj dr. Vladislav Pegan.)

Načelstvo se je letos bavilo predvsem z organizacijo. V razvoju našega zadružništva opazamo tri stopnje. V I. stopinji razvoja so delali požrtvovalni rodoljubi sami skoraj brez ljudstva za zadružništvo. To stopinjo smo pri nas deloma že prekorčili, niso je pa še deloma v Dalmaciji in v Istri. V drugi dobi se je pričelo ljudstvo samo oklepati zadružništva. Ta etapa velja še za Kranjsko, Štajersko, Koroško in deloma za Primorsko. Prehajamo zdej že v III. stopinjo, ko uvideva ljudstvo že samo važnost zadružništva. Hodili smo prej še sami v šolo. Pustili smo se klicati. Zdej iščemo sami, kje je še potrebna zadružna organizacija. Izvesti hočemo zadružno delo tako, da bo imela vsaka občina, vsaka fara svojo zadrugo.

Danes imamo okrog 500 članic. Imeli smo jih leta 1904. 241, leta 1906. 341 in leta 1907. 433. Število zadrug se je zvišalo za 100 odstotkov. Članic so imele posojilnice 53.069, gospodarske zadruge 13.988, mlekarke pa 4833 koncem leta 1906. Vsako leto je prirastlo 7 do 8 odstotkov. Koncem leta 1907. smo imeli okoli 80.000 zadrugarjev. Na vsako posojilnico pride nad 300 članov. Po teh številkah, ne po številu zadrug, je naša zveza najkrepkejša. Pritisnili smo po posojilnicah za 2 odstotka obrestno mero in se je prihranilo ljudstvu

tako 1.000.000 kron. Ljudstvo se je oprijelo pri varčevanju posojilnic. Grdo bi bilo, če bi ne omenjal požrtvovalnosti osobito naše duhovščine in drugih zadružnih funkcionarjev. Skoraj 80 odstotkov vsega dela se je izvršilo brezplačno. Zanimiva bi bila statistika o stanu oseb, ki so varčevale v naših zavodih.

Glede na delo je potrebno, da smo v osebnem in pismenem stiku s člani. Osobito sem dolžan, da pohvalim duhovščino v Dalmaciji; zlasti oo. frančiškane, ki vzbujajo dalmatinsko ljudstvo za zadružno delo. V središču dalmatinskih frančiskanov je imel naš uradni vođa Rašica zadružni tečaj.

Zaostali niso drugi, osobito ne na Štajerskem.

Izvedli smo tudi enketo o vplivu zadružništva na gospodarstvo in na razvoj ljudstva. »Zadružna zveza« objavi poročilo o tej enketi.

Zadružne tečaje smo imeli v Ostrogu, v Mariboru, Trstu, v Celovcu in v Ljubljani. Ti tečaji so prinesli obilo sadu. Osobito povdarja zadružni tečaj, ki se je vršil v Kočevju. Na Kočevskem se je ustanovilo sedem posojilnic, ki krasno uspevajo.

Poleg velikih tečajev smo imeli še veliko malih tečajev. Zahvalo smo dolžni osrednji vladi, ki je podpirala tečaje. Posebno zahvalo smo pa tudi dolžni kranjski deželni vladi in poročevalcu vitezu pl. Laschanu, ki nam je šel vsem na roke.

Omeniti moram še enketo o strojnih zadrugah, za katero še po enkrat razpošljemo vprašanja.

Naše delo se je izpopolnjevalo. Skrbeli smo za naobrazbo hrvaškim teologom po zadrugah.

Za izboljšanje mlekarstva smo ustanovili »Mlekarsko zvezo« in oskrbeli za poučno popotovanje štirim gospodom ustanove.

Lanska denarna kriza je pokazala moč zadružništva. Posrečila se je stabilizacija obrestne mere. Drugi važni dogodek za nas je uvedba novega konverziskega zakona. Važna zadeva je tudi ustanovitev »Občinske hranilnice«. Dozdej je »Zadružna zveza« lahko mirno gledala najemanje posojil pri hranilnicah. Ker pa tega »Zveza« ne more več mirno pripuščati, se zato ustanovi »Občinska hranilnica«. Za njeno ustanovitev je vse pripravljeno.

Le deloma se je, žal, udomačila »Domača hranilnica«. Ne smemo zaostati tudi v tem oziru za Čehi in Nemci. V prometu je okroglo 2000 domačih hranilnic.

LISTEK.

Javna telovadba.

Kakor lansko leto, tako priredi tudi letos ljubljanski telovadni odsek v mesecu maju javni nastop. Kolika razlika med lanskim in letošnjim letom! Kvalitativno in kvantitativno! Lansko leto, pri prvem javnem nastopu je nastopilo 60 telovadcev, članov ljubljanskega in šentviškega odseka. Letos pa jih bo nastopilo 200, in še to število bi bilo mnogo večje, ako bi bilo v dvorani prostora. Lansko leto sta obstojala meseca maja dva telovadna odseka, letos jih je v tem času 22 in še vedno se oglašajo društva, ki žele, da se ustanovi pri njih telovadni odsek. Ogronomno delo je to, ki sloni na požrtvovalnosti in nesebični delavnosti vrlih mladeničev — organizatorjev. Do skrajne natančnosti je speljana mlada ta organizacija, ki jo vodijo mladeniči sami; zato pa tudi uspehi, ki nas navdajajo s ponosom na to armado, avantgardo celokupne krščanske organizacije.

Vabilo na drugo javno telovadbo ljubljanskega telovadnega odseka nam kaže

mnogobrojen in raznovrsten program. Vadiateljski zbor ljubljanskega odseka, ki mu načeluje vrli brat Vojteh Jeločnik, je polagal pri sestavi programa posebno važnost na to, da pokaže pri javnem nastopu ne samo uspehi dela v telovadnici, temveč tudi način telesne vzgoje v telovadnici. Rajalni nastop, efektin in slikovit kolikor najbolj mogoče, bo otvoril spored. Temu bo sledil nastop naraščaja, dečkov starih pod 15 let, 50 po številu, ki bodo izvajali slikovite vaje s praporci. Zatem pride telovadba na raznovrstnem orodju: drogu, bradlji, kozi, kozjem skoku, s palicami in ročkami. Orodni telovadbi bo sledila velika alegorična skupina. Preprost, toda elegantno sestavljen rajalni odhod pa bo zaključil nastop.

Vse vaje se bodo izvajale s sodelovanjem vojaške godbe. Dvorana bo primerno dekorirana in lepo razsvetljena. Sedeži bodo postavljeni na galerijah. Za sedeži so stojšča.

Opozarjamo, da se te telovadbe udeležijo člani nekaterih izvenljubljanskih odsekov samo po nekaterih članih, ker ta prireditelj ni obvezna. V mesecu juliju pa priredi »Zveza« telovadnih odsekov v Škofiji Loki javno telovadbo, katere udeležiti se

so obvezani vsi telovadni odseki. Navzlic temu so priglasi že sedaj zastopniki vseh telovadnih odsekov, da se udeležijo javne telovadbe v Ljubljani ali kot gledalci, ali pa kot telovadci. Zelo častno bodo zastopniki zlasti bližnji odseki. Dolžnost vabi tudi druge naše somišljenike in prijatelje, da prihite k tej slavnosti in pokažejo s tem svoje simpatije delavni naši mladini, ki stopa tako zmagovalno na plan in ki kliče širrom slovenske domovine: Vkup vsa pošteno misleča slovenska mladina! Pod prapor, ki nosi ponosni napis: »Za domovino in vero našo sveto!«

Juda Iškarjot.

(Iz litevskega.)

Židu Zahariju v Jeruzalemu se je porodil sin; pri tej priliki se je slišal glas iz neba: »Smrt Zahariju, smrt Zahariju!« Zaharij je iz tega sklepal, da ga bode novorojeni sin enkrat umoril. Spletel je torej koš, položil vanj dečka in z njim vred pet funtov srebra in zlata za najditelja, pet funtov pa v korist otroku. Koš z denarjem vred pa je spustil na morje. Neki trgovec, ki se je ob tem času nahajal na ladji, ki je plavala mimo, zapazil je košaro, potegnil

jo je iz vode in najdenca vzel k sebi v vzgojo. Dolgo let je živel najdenec, ki so ga nazvali Juda Iškarjot, v trgovčevi hiši. S svojim rednikom je mnogo potoval za kupčijo in tako je prišel tudi v Jeruzalem. V Jeruzalemu ga je zapeljalo plačilo, ki so ga imeli služabniki Heroda, zato je zapustil svojega rednika ter vstopil v službo k Herodu. Nekoč je Herod poslal Juda z denarjem v mesto na semenj nakupit jabolk. Ali Juda jabolk ni kupil, ampak denar si je osvojil ter je šel jabolka krast. Slučajno pa jih je kradel na vrtu svojega očeta Zaharija. Ko je Zaharij zapazil tatu Juda, jel ga je iz vrta izganjati. Nastal je prepir in potem tepež in pri tepežu je Juda ubil Zaharija. V teh krajih je bila takrat navada, da je bil ubijalec moža dolžan oženiti se z vdovo, ki je bila po umoru moževem brez varstva. Vsled tega bi se bil Juda, ki ni vedel, da je ubil svojega očeta, moral poročiti s svojo materjo. Ali Juda je imel vrojeno znamenje in po njem je mati spoznala svojega sina. Po tem odkritju je bil Juda prisiljen bežati. Ob tem času je postal apostol Jezusov in ga je izdal. In kakešen je bil njegov konec, je znano. Obesil se je na osiki, zavoljo tega odsihmal listje na osiki vedno trepeče.

Pozdravlja sklep deželnega zbora o ustanovitvi »Trgovske šole«, pri kateri se ustanovi tudi zadrugi tečaj.

Vlada nam je naklonila 15.000 kron podpore, ki smo jo dobili šele letos, in zato ni ta svota izkazana v poročilu za lansko leto.

Načelnštvo je imelo minulo leto 24 sej. Da smo redno poslovali, je po veliki večini zasluga našega uradništva, ki smo je izpopolnili, tako da imamo danes 19 oseb uradništva. Imamo danes tri uradnike iz darmitadtske zadrugne šole, med njimi dva jurista. Pomnožili smo tudi revizorje. Naši revizorji so strokovnjaki. Da postopajo enotno, smo uvedli mesečne konference revizorjev. Knjigovodstvo je kurantno. Lani je rešila pisarna 17.820 dopisov, razposlala pa 20.000 pismen ne glede na razposlane okrožnice in tiskovine. — Opozarja, naj se pisma vedno naslavlajo na »Zadrugno zvezo« in ne na kakega posameznika.

Predsednik dr. Krek omenja, da varčevanje po »Domači hranilnici« morebiti ne gre zato tako hitro, ker imamo uvedene marsikje »Čebelice«. Želi, naj se potem »Čebelice« uvedejo »šparovčki«. Že zdaj je nekaj strojnih zadrug. Podpirati in pospeševati pa moramo na vso moč živinorejske in pašniške zadrug. Mi moramo dvigniti vrednost naših pašnikov. S tega sveta dobimo milijone. Tega pa ni mogoče drugače, kakor po zadrugništvu. Izporočiti moram še, da pridejo k nam proučevati zadrugništvo letos Rusini. Nadalje predlaga: 1. Zadrugni tečaj naj se prirede po posameznih okrajih tudi za odbornike in za nadzornike. 2. Zadrugnemu načelnštvu se naroča, da skliče vsako leto zadrugno akademijo. Vsa pereča vprašanja se ne morejo obravnavati na obnem zboru. Te akademije naj bi bile v Istri, Dalmaciji, na Štajerskem, Koroškem in na Kranjskem. 3. Želi, naj bi se pridružile zadrugnemu delu tudi ženske.

Razprave se udeležita gg. Pengov in državni poslanec dr. Korošec, ki izjavlja, da ga veseli, ker smo prišli na normalni tir. Želi pa podružnice v Mariboru.

Poročilo načelstva kakor tudi predsednikovi predlogi obveljajo.

Poročilo o denarnem poslovanju in članstvu.
(Poroča uradni vodja »Zadrugne zveze«, Gjuro Rašica.)

A. Denarno poslovanje.
Preteklo VIII. upravno leto je bilo leto intenzivnega dela in lepega uspeha tako v organizatoričnem kakor v denarnem poslovanju. Po lastni moči in samopomoči smo dosegli v minulemu letu poslovnega dobička v skupnem znesku 20.209 K 2 h. Državna podpora nam je sicer tudi za minulo leto obljubljena, toda se izplača šele v letu 1908. in se izkaže v bilanci tega leta. Ta uspeh je še posebno velikega pomena, če se vpošteva, da — vzlic denarni draginji na svetovnem trgu, katera je tudi na nekatere zadrugne organizacije neugodno vplivala, — naša zveza ob času največje denarne draginje ni dvignila obrestne mere za kredit. S poslovnim dobičkom minulega leta v znesku 20.209 K 2 h izgine bilančni primanjkljaj prejšnjih let v znesku 4.391 K 52 h, se odpiše na terjatvah pri zadrugah 1.691 K 26 h, se odpiše na dubioznih terjatvah 40 K 69 h, se odpiše na terjatvah »Narodnega Gospodarja« 2.820 kron 40 h; skupaj 8.943 K 87 h ter ostane

na razpolago obnemu zboru čistega dobička 11.265 K 15 h. Vloge članic v tekočem računu so koncem leta 1907. znašale 9.183.036 K 9 h, koncem leta 1906. pa 6.922.696 K 99 h, torej so se zvišale za 2.260.339 K 10 h. Kredit članicam v tekočem računu je koncem leta 1907. znašal 9.031.659 K 69 h, koncem l. 1906. 6.857.789 kron 36 h, torej je bil večji za 2.173.870 K 33 h. Deleži. Koncem leta 1906. je bilo vplačanih deležev 159.016 K. V letu 1907. se je vplačalo 50.030 K, izplačalo pa 11.306 kron, torej se je stanje deležev zvišalo za 38.724 K in je bilo stanje deležev koncem leta 1907. 197.740 K. Jamstveni znesek je znašal koncem leta 1907. 1.355.600 K, leta 1906. pa 960.200 K torej večji za 395.400 K. Pripisanih in sprejetih obresti za kredite članicam v tekočem računu je »Zadrugna zveza« dobila v letu 1907. 388.698 K 25 h, leta 1906. pa 293.038 K 29 h, torej več 95.659 K 96 h. Za obresti od naloženega denarja pri raznih zavodih, predjemov, posojil in za diskont je dobila v letu 1907. 32.150 K 3 h, leta 1906. pa 25.027 K 35 h, torej več 7.122 K 68 h. Vseh obresti je bilo leta 1907. več kot leta 1906. sprejetih 102.782 K 64 h. Izplačalo odnosno pripisalo se je obresti vlogam članic v tekočem računu leta 1907. 365.579 K, l. 1906. 289.553 kron 15 h, torej leta 1907. več 76.025 K 85 h. Vseh obresti se je sprejelo in pripisalo za kredite za preteklo leto 420.848 K 28 h, izplačalo pa oziroma pripisalo vlogam 365.579 K, torej je bilo iz naslova obresti dobička 55.269 K 28 h, leta 1906. je pa bilo iz tega naslova dobička 28.512 K 49 h, torej leta 1907. več 26.756 K 79 h. Vsi uradni izdatki z odpisom inventarja vred so znašali l. 1907. 59.155 K 19 h, odštevši uradne sprejemke iz raznih naslovov 24.094 K 93 h. Ostane izdatkov v pokritje 35.060 K 26 h, leta 1906. pa jih je bilo 32.594 K 54 h, torej večji le za 2.465 K 72 h. Če dobičku iz računa obrestih v znesku 55.269 K 28 h pripišemo še ostale sprejemke v znesku 24.094 K 93 h, dobimo iz teh naslovov dobička 79.364 K 21 h, odštevši izdatke v znesku 59.155 K 19 h, ostane poslovnega dobička za leto 1907. 20.209 K 2 h. Promet je v preteklem letu znašal 52.657.673 K 34 h, proti letu 1906. večji za 8.880.276 K 70 h.

B. Članstvo.
Koncem leta 1906. je bilo v »Zvezi« učlanjenih 341 zadrug. Tekom leta 1907. je pristopilo na novo 94 zadrug, in sicer 73 hranilnic in posojilnic, 8 mlekarških, 6 gospodarsko-konsumnih, 1 kmetijska, 4 obrtne zadrug, 1 delavsko-stavbena in 1 zveza.

Od novih članic pripada na Kranjsko 29 zadrug (16 hranilnic in posojilnic, 7 mlekarških zadrug, 1 konsumna, 1 kmetijska, 1 delavsko-stavbena, 1 sitarsko-žimarska, 1 slamnikarska zadruga in 1 zveza); na Dalmacijo 26 zadrug (24 hranilnic in posojilnic, 1 konsumna in 1 obrtna); na Štajersko 25 zadrug (vse hranilnice in posojilnice); na Istro 11 zadrug (6 hranilnic in posojilnic, 4 gospodarsko-konsumne in 1 mlekarška zadruga); na Trst 2 zadrugi (1 hranilnica in posojilnica in 1 obrtna); na Koroško 1 zadruga (hranilnica in posojilnica).

Izstopili sta 2 zadrugi na Štajerskem (1 hranilnica in posojilnica in 1 vinarska zadruga), na Kranjskem pa je bila 1 hranilnica in posojilnica izključena. Koncem leta 1907. je bilo začlanjenih v »Zvezi« 433 zadrug in sicer:

Hranilnic in posojilnic	254
Kmetijskih, gospodarskih in konsumnih zadrug	95
Mlekarških zadrug	54
Vinarskih zadrug	6
Oljarski zadrugi	2
Žrebljarski in železo-obrtni zadrugi	2
Delavske stavbene zadrug	3
Kamenoklesarski zadrugi	2
Mizarska zadruga	1
Mlinarska zadruga	1
Mostovna zadruga	1
Sadjarska zadruga	1
Sitarska in žimarska zadruga	1
Slamnikarska zadruga	1
Sodarska zadruga	1
Sodovičarska zadruga	1
Sirovinsko-črevljarska zadruga	1
Tiskarska zadruga	1
Zeljarska zadruga	1
Živinorejska zadruga	1
Zveze	8
Skupaj	433

Po deželah »Zvezinega« okoliša se delijo zadrug sledeče:

Dalmacija: 45 hranilnic in posojilnic, 5 kmetijskih in konsumnih zadrug, 3 obrtne zadrug; skupno 53.

Goriško: 4 hranilnice in posojilnice, 2 kmetijski in konsumni zadrugi, 2 mlekarški zadrugi, 3 obrtne zadrug; skupno 11.

Istra: 36 hranilnic in posojilnic, 37 kmetijskih in konsumnih zadrug, 3 mlekarške zadrug, 2 obrtni zadrugi, 1 zveza; skupno 79.

Koroško: 2 hranilnici in posojilnici, 1 kmetijska in konsumna zadruga, 1 mlekarška zadruga; skupno 4.

Kranjsko: 126 hranilnic in posojilnic, 35 kmetijskih in konsumnih zadrug, 48 mlekarških zadrug, 17 obrtnih zadrug, 2 zvezi; skupno 228.

Štajersko: 38 hranilnic in posojilnic, 10 kmetijskih in konsumnih zadrug, 1 obrtna zadruga; skupno 49.

Trst: 3 hranilnice in posojilnice, 5 kmetijskih in konsumnih zadrug, 1 obrtna zadruga; skupno 9.

Skupaj: 254 hranilnic in posojilnic, 95 kmetijskih in konsumnih zadrug, 54 mlekarških zadrug, 27 obrtnih zadrug, 3 zveze; skupno 433.

Predsednik nadzorstva dekan Lavrenčič predlaga, naj se podeli načelnstvu absolutorij in zahvala. Priporoča pa, naj se izvršuje stroga revizija vseh zadrug, osobito onih, ki imajo večji kredit. — Obvelja.

Razdelitev čistega dobička.

O razdelitvi čistega dobička velja dr. Krekov predlog, naj se določi 10.000 K rezervnemu zakladu, ostanek pa likvidacijskemu zakladu z dodatnim predlogom dr. Korošca, naj se premišlja v bodoče tudi o ustanovitvi uradniškega pokojninskega zaklada, kar je predlagal župnik Hladnik. Razprave so se udeležili tudi Krampergar, dekan Lavrenčič in predsednik dr. Krek.

Volitev odbora in nadzorstva.

Iz načelstva izstopi osem odbornikov. Izvolijo se: Jaroslav Vrsalović, veleposestnik in župan v Selcih na Braču, Dalmacija; Hanibal Škerl, Trst; dr. Alfirevič; dr. Benkovič; dež. poslanec Mandelj; dr. posl. Demšar, Grafenauer in dr. Korošec; v nadzorstvo pa Valentin Zabret; dr. Fran Dolšak; dr. Anton Janežič; Ivan Hladnik; Ivan Lavrenčič; dr. Lovro Pogačnik; Matija Rant in Konrad Pexter.

O razvoju zadrugništva.

Dr. Evgen Lampe poroča:

Naše zadrugništvo redno in konstantno narašča, a ne samo po številu, zadrug se tudi krepe. Število članov je vedno večje v konstantni progresiji. Narašča pa tudi stanje hranilnih vlog, od 16.779.019 K 72 h v letu 1904 na 130.051.957 K 20 h v letu 1906. Napredek opazujemo tudi pri čistem dobičku zadrug, ki je leta 1906. znašal že 278.520 K 13 h. Zadrugna ideja sega vedno bolj v družabno življenje. Danes imamo nova podjetja, ki napeljujejo v deželo nove dohodke. Od začetka so se snovala konsumna društva, ki so skrbela le za male potrebe. To je bila otročja doba zadrug. Društva brez življenjske sile so umrla. Zadrugništvo je pa napredovalo v vedno večjem obsegu. Imele so zadrug z blagovnim prometom leta 1904. članov 13.681, leta 1905. 12.920 in l. 1906. 13.988. Iz tega vidimo, da je prišla leta 1905. kriza, a društva so jo prebolela in se vedno lepše razvijajo. Zdaj se množe produktivne zadrug, kar kaže, da narašča podjetni duh ljudstva. Tu je glavno polje zadrugništva in tu se mora še veliko storiti v šoli, rodbini, deželi. V imenu deželne uprave obetam, da se od te strani stori vse, da se dvigne zadrugni smisel in pouk ljudstva. Vsi faktorji morajo sodelovati.

Poročilo o revizijah.

Nadrevizor in potovalni učitelj gosp. Vladimir Pušenjak poroča:

Najvzvišenejša naloga »Zadrugne zveze« je revizija. »Zadrugna zveza« je izvršila leta 1907. 179 revizij, leta 1906. pa 152. Letos je v načrtu 240 revizij. Na Kranjskem je bilo 120, na Primorskem 24, v Dalmaciji 10, na Štajerskem 22 in na Koroškem 3 revizije. Število revizij se bo še pomnožilo, ker je večje število uradništva na razpolago. Opozarja nadzorstva, naj strogo izpolnjujejo svoje dolžnosti. Zadolžnice so pri nekaterih posojilnicah pomanjkljive. Spraviti se morajo v red. V neredu so tudi marsikje pristopnice. Po nekaterih zadrugah so se načelnštva precej redke. Veliko važnost polagamo na nenapovedane revizije, ki dajo pravi vpogled v poslovanje zadrug. Velikega pomena so tudi nadrevizije. Revizorji so bili velikrat ovi-rani, ker so morali sestavljati zaključke. Ustanovil se je za sestavo računskih zaključkov posebni revizijski urad, ki napravi vsa revizijska dela. Generalne revizije so nujno potrebne. Potrebne so mesečne konference revizorjev.

Izboljša naj se knjigovodstvo pri mlekarških zadrugah. Priporoča zadrugno tečaje po okrajih.

Dr. Krek opominja nadzorstva zadrug, naj strogo izpolnjujejo svoje dolžnosti.

Slučajnosti.

Gospodje Gomilšek, dr. Hohnjec in dr. Korošec se toplo zavzemajo, naj »Zadrugna zveza« ustanovi posredovalnico v Mariboru. Uspešno delo je težavno, ker ni v Mariboru strokovnjaka, ki bi dajal pojasnila o zadrugništvu.

V imenu Dalmatincev želi fra Bono Šarič, naj se ustanovi v Dalmaciji skladišče »Gospodarske zveze« in naj se imenuje za Dalmacijo poseben revizor.

Dr. Krek izjavi, da je za Dalmacijo že imenovala »Zadrugna zveza« revizorja. Dr. E. Lampe pojasni, da se »Gospodarska zveza« peča že z vprašanjem o dalmatinskem skladišču. Težave pa so z ozirom na

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuđ redehter!

Ardigata, če b uni vidl, kuku je unkat, ke sa ble za trek klas ub-činske vulitve ub ene trifer-klce na dve ta skrauzlan prahte-kant letu ke preke Kravi du-lin. Krau-

žlni sa mu ud vetra kar pu luft frietal. Ke je prletu u Krauja dulina, ke du tisteh Bolčuvah plank, ke ke du sred ceste veseja, se je tku vajne zaletu, de jh je čist puglihu in pukone spravu, za kar mu u Bolču Pepe gvišn tku hvaležen, de u skrbou, de u že enkat na rotuž naprej peferdan.

Jest sem štederu in štederu, kam se

srumake tku medi; al je tku lačen, de ma tak apetit, al se mu je kašna druga nareča prpetila. In ferbec m ni dau preh gmaha, de sm ja ubrau za nim.

Ke sma tku prletela ke du Martinuve ceste in ja zavila ukul vogla, sm pa prec vedu, kam pes taca muli. Letu je h Pauskumu Žanete u uštarija. Aha, sm s mislu, tula more pa neki pument in ubrau sm ja za nim in sedu u kot zravu tiste muske, ke je taka kokr kašn špajskostu.

Ke sa Pauškuva mama zagledal Mihlna, se jm je tku kšilt pusvetu, kokr de b ga jutranja zarja ubsjala. Kar hitr sa s roke u fertah ubrisal in mu jh že ud zde-leč naprej mulil.

»Kaj pa je nh, gespuđ Mihl, tku zgudi dons h nam prnesl. A uni tud nisa mogl cela nuč spat? Moj Žane se je cela nuč pu postl premetavu, kokr de b ga mora tlačla, pa neki ud enga županuga trona je fantaziru tku, de sm tla že pu dohtarja letet. Kokr se je pa mal zdnil, je pa ustou in nekam letu u ta praznčmo gvante, in ga še zdeji ni na spregled. Mene že tku skrbji, če se mu je kej zgudl, ke drgač je biu pr jed zmeri pinktlilh.«

»Oh, gespa, nč nej se na bujeja zanjga; nč hudga se mu ni zgudl. Zjutri, ke sm šou u kanclija, sm ga vidu še žiuga in pa zdrauga tam za mestna ledenica čepet in čakati, kuku uja donšne vulitve vn spadle.«

»Jehhata, sej res!« sa Pauškuva mama zastokal in se iz ruko pu čel udarl. »Zdela se pa spounem, de sa dons vulitve in de sa pustl gespuđ žepan tud našga Žaneta na vogle napopat, kokr pesteja use napopat, ker se morja volt. — Ja, kuku sa pa te vulitve vnder vn spadle, nej m na puveja, gespuđ Mihl?«

»Imenit! Vaš Žane je zvolen za ub-činskega svetnka, pa je aus. Tlela puglejte, ke je nadrukan med tistm, ke sa zvolen!« je reku Mihl in pruleku en pogn puperja iz varžeta, ke sa bli gor ta zvolen nadrukan.

»Kaj m na puveste? Ala, sej je res tle nadrukan,« sa rekl Pauškuva mama in iz prstam pukazal na tist pogn. »Al, kuku pa je tu, de sa glih našga Žaneta ta zadn-ga nadrukal, tistga pulberarja Franketata, ke še štarije nima, pa ta peruga?«

»Tu nč na dene, gospa! Vite, če tala pogn ukul ubrnema, je pa glih Žane ta peru, Franketa pa ta zadn.«

»Lej, lej, sej res! Ja za Božja vola, nej na zamerja, de sm jh čist puzabila prašat, kerga uja pil! Ja, sej pravm, še mene uja tlela vulitve čist zmešale. Gvišn jh že žėja matra, kesa tku letel, de kar švicaja.«

»Eh, dons m pa že žihr ta bulšga prneseja, sej sma se dost matral, de sma tku dobr use vn spelal. Pa kej za prgriznt b blu tud dobr, zatu ke dons še kosu nč

nism, tku sm letu sm, de jm ta peru ta vese-la nuvica puvem.«

»Prec, gespuđ Mihl, prou prec jm um prou ena elegantna piška pestila zaklat in jm ja prštmat. Kašna jm pa bl šmeka, po-hana al pečena?«

»Men je čist use glih, de je le piška,« je reku Mihl in s kraužlne pupravo, ke sa mu ud ice čez čel dol mahal.

»No, um pa pohana zašafala, pa mal mataviočja zravu, kene, gespuđ Mihl? A jm čm pestet tud mal krumperčka med su-latca narezat?«

»Nej pa u še krumperček, sej se m u tud prlegu.«

»Prec uja dubl. Ta peru jm um pa pr-nesla pu litrčka ta bulšga, de s uja mal du-ša prvezal,« sa rekl Pauškuva mama in sa frklin skuz urata. Iz mene s pa Pauškuva mama še glihe nisa sturl, kokr de b me na blu. H sreč je pršla med tem cajtam kelmarca u cimr in m natučila ena kruglca pera.

Ke sva bla iz Mihlnam sama u cimre, začeu me je Mihl ta peru gledat izpuđ čela ud nog du glave; ke je pa vidu, de sm repeterleh člouk, je ustou izza mize, stopu h men in m reku: »Mam čast se predstaut, jest sm Mihl, al pu dumače ta skrauzlan prahtekant, žepanuva desna roka in tku naprej.«

»Jest sm pa štacjonšef dohtar Mar-nuve triglauske železnice,« sm se mu jest

zadružno postavo. Priporoča za zdaj, da se mladi Dalmatinci vadijo pri nas praktičnega poslovanja pri zadrugah, da dobi izvežbanih strokovnjakov v Dalmaciji.

Debate se udeležijo dr. Pegan in dr. Hohnjec.

Ker je spored izčrpan, zaključijo predsednik skupščino.

Katoliška cerkev v Rusiji.

V a r š a v a, 20. aprila.

Po zadnjem ljudskem štetju, ki se je vršilo leta 1897, je v Rusiji 11.420.927 katoličanov. Ker je že samo vsled proklamacije takozvanega tolerančnega edikta v Veliki noči leta 1905 prestopilo h katoliški cerkvi 50.000 oseb, znaša zdaj število katoličanov najmanj 12 in pol milijonov.

V cerkvenem oziru so katoličani v Rusiji razdeljeni v dvanajst škofij: 1 nadškofijo in 6 škofij na Poljskem, mohilevska nadškofija s sedežem v Peterburgu, potem škofija samogitska (Kovno), žitomirska (Žitomir), vilnska in saratovska. Škofiji v Minsku in Kamencu je vlada svojevoljno odpravila. Na vsako škofijo pride povprečno 1 milijon katoličanov.

Prostranost škofij je naravnost veličanska. Mohilevska nadškofija sega ob Baltskega morja do Tihega oceana! Škofom je popolnoma nemogoče izvršiti kano-nično vizitacijo vseh cerkva. Dozdaj še noben škof ni prišel delj do vzhoda kot do Tvera. Bil je to rajni mohilevski nadškof Klopotoski, ki je leta 1902 prepotoval svojo dijecezo do Tvera. Hotel je prepoto-vati vso Sibirijo in celo obiskati Sahalin, pa ga je smrt prehitela. Zdaj se sveta stolica resno bavi z osnovo posebne škofije za Sibirijo.

Cerkvene razmere v Sibiriji so slabe. Do leta 1870 so katoličani v Sibiriji imeli le pet cerkva, v Tomsku, Tobolsku, Irkutsku, Krasnojarsku in Nerčinsku. Duhovnikov je silno malo. Sicer niso ravno slabo plačani, pa imajo toliko dela, da ga ne zmagajo. Vlada jim da 600 rubljev na leto in 50 desetin zemlje. Zdaj se je ustanovila katoliška fara v Čeljabinsku, ravnotako v Tjumentu in Kurganu na sibirski železnici, kjer je središče fabrikacije masla in kjer je naseljenih mnogo Dancev. Potrebna je tudi fara v Semipalatsku, kjer je nad 5000 nemških kolonistov. Dozdaj je še ni-si mogli ustanoviti, ker mohilevski nadškof nima na razpolago nemških duhovnikov. Rabil bi osem do deset duhovnikov Nemcev, oziroma nemščine dobro zmožnih, kateri takoj dobijo službo. Zadnji čas so se zgradile katoliške cerkve v Vladivostoku, Harbinu, Blagoveščensku in na Sahalinu. Mnogo fara bo v kratkem nastalo okoli Tomska (12.000 katoličanov), Krasnojarska (13.692 katoličanov) in Irkutska.

Vse te cerkve in kapelice imajo na razpolago samo 25 katoliških duhovnikov! Ljudstvo je pobožno, po daljnih stegah roma v mesto k sveti maši in zakramentom. Ko se ustanovi škofija, bo mogoča rednejša uprava.

Resničeljubnost „Slov. Naroda.“

Priznana stvar je, da »Slovenski Narod« sploh ne zna voditi dostojnega boja za politična načela — katerih menda sploh nima — marveč da ga vodi navadno na ta način, da ubija s posebno slastjo v prvi vrsti slovenske uradnike. V posebno ve-

selje pa je menda »Slovenskemu Narodu«, ako materijelno oškoduje kakega slovenskega uradnika, ki ne trobi v njegov rog, s svojim podlim pisarenjem.

Zadnje dni se je s posebno slastjo zaganjal v gg. Bradaško in Roštana, ki sta uradnika tukajšnjega računskega oddelka finančnega ravnateljstva. Gonja, ki jo je uprizoril »Slovenski Narod« proti navedenima ter proti hranilnemu in posojilnemu konzorciju I. spl. uradniškega društva, se gabi vsem trezno mislečim uradnikom ter smo prejeli v tej zadevi od popolnoma verodostojne strani sledeč dopis, ki ga lojalno priobčujemo.

»Vaše poročilo o občnem zboru »hranilnega in posojilnega konzorcija I. spl. uradniškega društva« odgovarja faktičnim dogodkom na tem večeru. »Slovenski Narod« pa si je s svojimi tozadevnimi poročili pridobil zopet prvenstvo v zavijanju, pačenju resnice in nagromadenju podlih lažij. Da spoznate tendencioznost poročil »Slovensk. Naroda«, Vam sporočam sledeče. Vsi dosedanja občni zbori navedene-ga konzorcija so se mirno in dostojno vršili. Letos pa so nasokčili gg. poštni uradniki, med katerimi sta prevzela vlogo kričarjev gg. Tomažin in Semrov, to društvo ter hoteli imeti v društvenem načelništvu in nadzorništvu kar štiri svoje člane — dosedaj so imeli dva svoja člana — niso pa vzeli med svoje kandidate niti jednega izmed uradnikov finančnega ravnateljstva.

Koncem leta 1907. je imel konzorcij 163 članov z 38.853 K vlogami. Od teh je odpadalo na finančni resort 60 članov z 28.282 K vlogami, na vse ostale 103 člane 10.571 K vlog. Na računski oddelk finančnega ravnateljstva je odpadalo 21 članov z 23.307 K vlogami, a na uradništvo tukajšnje pošte le 14 članov z 1.065 K vlogami.

Namen poštnih uradnikov je bil jasen. Hoteli so zavzeti vodstvo tega konzorcija, katero pripada gotovo finančnemu oddelku kakor sledi iz zgornjih podatkov, hoteli so združiti pod eno streho konzorcij in bankerotno svojo »Našo zvezo« ter se odcepiti od osrednjega društva na Dunaju.

Volilni odsek računskega oddelka je sestavil sprva kandidatno listo, v kateri je bil tudi poštni uradnik zastopan. Ko je pa odsek zvedel, kako da grozijo poštarji, da naj se pripravijo dosedanja odborniki — šlo se jim je za obe plačani mesti tajnika in knjigovodje — na najskrajneje, tedaj je pa postavil ne glede na pošto svojo lastno kandidatno listo, s katero je tudi zmagal.

Volivni odsek je storil le svojo dolžnost, zavedajoč se, da bi bila odcepitev konzorcija od centrale samoumor. Posebno pameten bi pa ne bil tudi tisti, ki bi prepuštil, da gospodarijo z njegovim denarjem drugi. Napad na konzorcij je bil s strani poštarjev skrbno pripravljen, in to hočejo sedaj utajiti, pa podtikajo po klavernih člankih v »Slovenskem Narodu« klerikalno-nemško zvezo Roštanu in Bradaški, oziroma finančnemu računskemu oddelku.

Lahko zagotavljamo, da ni imel nikdo političnih namenov pri postavljanju kandidatov, le na zmožnosti in dosedanje uspešno delovanje posameznih na polju uradniške organizacije se je oziralo.

Da pa je moral pasti tudi predsednik Vesel, je jasno, ako se upošteva, da je deloval skupno s poštarji proti dosedanja večini v odboru, torej proti uradnikom fin. računskega oddelka.

Na tem občnem zboru se je pričel boj med uradniki pošte in finance. Finančni uradniki so se le branili pred napadom poštarjev.

To je gola resnica, ki se dá vselej dokazati. »Slovenski Narod« pa je s svojim poročevalcem vred, ki pripada očitno pošti, zavozil celo zadevo na politično polje.

Obžalovanja vreden je ta boj na polju gospodarske organizacije in vendar ga mora vsakdo odobravati, komur je prospeh iste mar, saj so se le na ta način preprečile pogubne nakane pozameznih liberalnih strankarjev.

Sklepno bi pa le še pridejal nekaj faktičnih popravkov k dopisom »Slovenskega Naroda«.

»Slovenski Narod« je jako surovo napadel gg. Langofa in Roštana. Resnici na ljubo se mora konstatirati, da imata oba za zopetni dvig društva velike zasluge. To se je tudi na občnem zboru povdarjalo in g. Zajc Avguštin, kateri je imel priloiko opazovati neutrudljivo delavnost in marljivost obeh gospodov, je predlagal — kot v takih društvi običajno — remuneracijo, po »Sl. Narodu« pa se vidi iz tega »nenasitnost gg. Roštana in Langofa«. »Slovenski Narod« sanjari dalje o »klerikalno-nemški zvezi« — koji izraz je prvi rabil na občnem zboru g. Vesel — v društvu; to pa radi tega, ker so nekateri gg. glasovali iz stvarnih, oziroma taktičnih ozirov zoper resolucijo g. Tomažina, naj se takoj vpelje v društvo samoslovensko notranje poslovanje. Tu moramo pripomniti, da bi bil odbor že davno sam lahko uvedel tako uradovanje, sicer se pa že sedaj itak v večini slovensko uraduje; le zapisniki so se radi centrale vodili v nemškem jeziku.

Dalje trdijo gg., ki nimajo o delu v društvu nikakega pojma, da sta gg. funkcijonarja predobro plačana. K temu je pripomniti, da ima tajnik mesečnih 60 kron in knjigovodja 25 kron. Te plače so že več let ostale neizpremenjene, čeprav se je promet društva, kot se razvidi iz bilanc, potrojil.

G. fin. svetnik Lončar je sam v odboru izjavil, da več ne sprejme izvolitve, radi tega ga tudi finančni uradniki niso kandidirali. Kandidatna lista tedaj ni bila klerikalno-nemška — saj so bili kandidirani sami Slovenci — ampak bila je lista onih uradnikov, katerim je v prvi vrsti za prospeh društva in ki so dosedaj že dokazali, da so zmožni za pozitivno delo v društvu.

»Slovenski Narod« trdi, da se je lani vrglo iz odbora nekega poštnega uradnika (g. Tomažina), češ, da je bil najbrže preveč naroden; to ni res, ampak volilo se ga le radi tega ni zopet v odbor, ker je isti kot odbornik na občnem zboru napadel lastni odbor popolnoma neosnovano.

Volivna pooblastila sta pobirali poštna in finančna stranka, radi tega se gosp. Roštanu tedaj ne more ničesar predbacivati, tem manj ker je v to vsak član opravičen. Pošta se pritožuje, da je dobila ime-nik članov po energičnem reklamiranju komaj štiri dni pred zborovanjem v roke; k temu naj se pripomni, da imajo člani pač pravico vpogledati v register članov v društveni pisarni in je bila le kulanca od strani g. Roštana, da je dal pošti sploh na razpolago imenik članov, in to osem dni pred občnim zborom. Tako slove na nas naslovljen dopis! Karakteristično je pač tu očitna nastop poštarjev na občnem zboru, karakterističen pa ne le za poštarje same,

marveč tudi za stranko, kateri pripadajo. Iz tega se jasno razvidi, da je liberalna stranka povsod le razdirajoč element in to tudi tam, kjer se gre za najvitalnejše skupne, bodisi gospodarske, stanovske ali narodne interese.

Iz Cerknice.

Izjava. Zvedel sem, da me namerava liberalna stranka kandidirati pri občinskih volitvah. Proti temu protestiram kar najodločneje. Jaz sem odločen pristaš S. L. S., za njo vnet in bom zanjo delal po svojih močeh. Vem dobro, zakaj me hočete voliti. Za kožo vam gre, zato pa hočete naše može preslepiti z mojo osebo, češ, mi bomo volili gosp. dekana. Nikar ne pravite hinavsko, da mora biti zastopnik cerkve v občinskem odboru. Zakaj pa ga do sedaj niste volili? Ali ste šele sedaj prišli na to? Le zlorabljam me hočete v svoje strankarske namene, a jaz se ne pustim. Izberite si koga drugega, da ga boste vlekli in da bo podpiral vaš gnili liberalizem, jaz ga ne bom nikdar. Poskusite pri volitvah srečo s svojimi ljudmi, če si upate; iz naših mož in naše stranke se pa ne boste norčevali. Cerknica, 19. aprila 1908. Fr. Kunstelj, dekan.

Idrijske novice.

i Oswald — zakotni pisac. Pod tem naslovom sem ovrgel v zadnji sobotni številki trditev dopisnika v »Slovenskem Narodu«, da sem s častno besedo obljubil pred sodiščem, da se ne bom nikdar več pečal z zakotnim pisaštvom. Tega mi ni bilo treba storiti, ker se v not. poslovanje nisem nikdar vtikal. Da ne bi morebiti kdo napačno tolmačil v moji izjavi besed: »Gospod sodnik pa je le omenil, da bi morda kazalo tak formular spisati le s svinčnikom«, na željo, rad stvar v toliko razjasnim, da sva z gospodom sodnikom govorila izključno le o poslovanju hranilnic in posojilnic, ne pa o kakih drugih pogodbah, ter je gospod sodnik zavzemal stališče, da sme hranilnica ali posojilnica tedaj, kadar nastopi kot stranka, kar je pa seveda treba v vsakem slučaju določiti, sama sestavljati pisma in vloge, in da je iz tega stališča tolmačiti tudi besede, da se formular s svinčnikom spiše. V Idriji, dne 23. aprila 1908. Franc Oswald.

i Javno čitalnico so sklenili takoj postaviti. Sedaj smo zvedeli, zakaj se nekaterim tako mudi. Izpočetka so nameravali še nekoliko počakati s stavbo. Sedaj pa liberalce skrbi, da bi res ne bila mestna realka že jeseni podržavljena. Ako se to zgodi, boje se, da ne bodo imeli več tako prostega vstopa v realčne prostore, zlasti v telovadnico. Zato pa hitro na delo, kaj za to, da se bo občina zopet znatno globlje pogreznila v dolgove. V tajni seji 22. aprila so oddali delo podjetniku Matevžu Moravcu. Ali bode delo res občina plačala, bomo pa še videli.

i Poštno poslopje prično zidati prihodnji mesec. Dogotovljeno mora biti do konca septembra 1908. Iz načrtov je videti, da bo stavba v kras mestu. Stalo bo poslopje na zemljišču, kjer stoji sedaj hiša 279, ki jo pa porušijo do tal.

i »Slovenski Narod« prijema Oswalda, da ne odgovarja na vprašanja, katerega mu stavlja liberalni dopisnik. No, Oswald ima že toliko stanovskega opravila, da ne bo stikal, kedaj se kateri ob njega zadene. On

hitr nalagou, ke m ni glih nč družga pametnga tekat u glava padl in sm mu pudau roka.

»Oh, pol nej pa kar h men sedeja, gespud štacjonšef, de se uva kej pumenila; dons ga uma še žajfal tlela, de u use ud mize tekl. Mene prou veseli, de jh mam čast puznat, ke jest sm tud velek prjatu vesokeh hribu, kokr je Šmarna gora, Sve-ta Katarina al pa Triglou in marskej pud-platu sm že strgu na nh.«

Kumi sm prsedu h Mihlno miz, sa pa že Pauškuva mama prcefral tistga pulitrička. Al kokr sa ga tli pred Mihnla na miza pustaut, jh je pa Mihl tku grdu pugledu, de sa kar strepetal.

»A jh ni sram, mama, takala flašca pustaut pred tacga kurenaka, kokr sm jest! En štefan nej ga prneseja, en štefan, de ga uja tut tlela gespud štacjonšef mal iz mana rukln.«

»Oh, nej na zamerja! Saj pravm, še mene uja te vultive čist zmešale. Pepca, prnes ga brž en štefan!« sa Pauškuva mama zaupil kelnarc u veža, pol pa prsedl h naš miz. »Ja, zdej nej m pa puveja, gespud Mihl, kuku in kaj je iz tem vultivam? Kulk u pa dubu naš Žane na mesc, zdej, ke u ubčinsk svetnik?«

»Tak svetniki nisa nč plačan, tu je sa-ma čast!«

»Jejmena, čast! Tu ga uja pa ta nar bl gvišn mogl še u pratk iz rdeča farba nadrukut, kokr druge svetnike drukaja? A ne, gespud Mihl?«

»Tist se u še vidl, kašne farbe de u nhn Žane. Ta peru je čast in taka čast ni kar ke u en dan. Le nej pugledaja, mama, kulk taka čast drugm zaleže, pr en glih Bolčum Pepete in kulk je zalegla Cirklopohari in tku naprej. Iz ena beseda, kedr je enkat taka čast tle, pol že še ta dru-h pride samu ud sebe. Du te časti pa tud ni tku lehku za pridet, kokr b se edn mislu. Ja, mama, kua pa je iz piška, a u hmal fertik? Men že pu trebuh krul, kokr de b biu moj trebuh Preduviču svenak.«

»Oh, prec u fertik; mejhn nej še putr-peja! Zdej nej m pa še puveja, kuku se pride du take časti, kokr je pršou zdej naš Žane.«

»Vidja, mama, tu je pa tku. Kar nas ma pr rotuš beseda, se zberema kašn večer . . .«

»U kašn štari, ker bert na gleda na ene par litru,« sm se jest umes uteknou, de nism kar tih sedou.

»Prosm, gespud štacjonšef, de me na motja. Astn, se zberema kašn večer skp

in preresetavama, kdu je u Iblan ta nar bl pametni, modr in kunštn mož; kedr se enkat . . .«

»Zadost našlampama,« sm spet jest bleknu, ke me jezek tku srbou, kokr de b se mu orsadna pika na nem delala.

»Le nč štenkat, gespud štacjonšef! — Kedr se enkat zedinma za tega al pa unga muža in sprevidma, de je res pametni mužakar in de ma na ta praumo flek mežgane, ga pa predlagama gespude žepane, de ga putrdja in tku rata ubčinsk svetnik ta nar preh . . .«

»Pol pa buhholtar u gasfabrk, a mu pa kuhna zastojn belja,« sm jest prteknou umes, kokr de b me urah motu.

»Prmej meljon, gespud štacjonšef! Še ena taka, pa jh um klofno, saj veja, kuku znama rotušk prahtekanti, če pa še na veja, nej pa Keslarja prašaja!«

»Nč se nekar ne špeterita; piška u prec fertik, gespud Mihl,«sa meril Pauškuva mama in sa na ta prava struna padel, ke sa piška umenil, tu se je prec na Mihn-umu ksihte vidl.

»Astn, ta nar preh rata tak pametni mož ubčinsk svetnik, pol pa, če je pametni in de se nam zna pršmajhljat, pol gre pa tku naprej.«

»Tok, uni prauja, de je naš Žane ta

nar bl pametn u Iblan in de sa ga zatu nar-redl za ubčinskega svetnika?«

»Če že ne ta nar bl pametn u Iblan, ampak tu je gvišn, de je ta nar bl pametn u Udmat; tu se prau, rotušk pejomtari sma še bl pametn, ampak mi na morma kan-dederat za ubčinskega svetnika, ke mama že tku al tku use u rok.«

»Lejte s, lejte; jest sm pa zmeri mi-slla, de je Šarabon ta nar bl pametn u Ud-mat, ke se tku nos.«

»Mama, nej me pušlušaja: u škrnicl-neh še ni bla nekol pamet duma! Tlela not se pamet ta nar rajš drži,« je zaupou Mihl, de sma se usi prestrašl in je iz štefanam pu miz udrihnu, de b hmal vogu udbou.

»No, hvala Bogu, tok je le vnder moj Žane ta nar bl pametn mož u Udmat. Tu mu morm pa prec puvedat, kokr u dam pršou, de u vedu! Gespud Mihl, nej ga na še rukneja! Ala, Žane že leti dam,« sa za-upil mama, ke sa vidl Žaneta pr vokne in sa mu letel naprut.

Kuku se je pol naprej zgudl, nč na vem. Tulk se še spoimnem, de me je Paušku Žane strašn grdu pugledu, ke je u cimr stopu in pa tulk se vem, ke me je Mihl za štacjonšefa predstavu, de je Žane zaupou: »Tu je figa štacjonšef! Tu je

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

izvršuje svoje dolžnosti v prvi vrsti, ne kakor idrijski liberalni dopisnik, ki med uradnimi urami na ulici stoji in celih osem dni ne dobi časa, da bi sestavil mali zapisnik zadnje odborove seje. Najprvo le dolžnosti izpolnjuje, zato ste plačani, in delo od vas pričakujejo davkoplačevalci! Tako boste imeli kaj vpliva in veljave, s samim zabavljanjem pa ne boste zakrili svoje nedelavnosti.

i Kristana silno peče, da je imel za postrežbo usmiljeno sestro. V »Rudečem Praporju« in »Napreju« zmerja zato klerikalce in grozi, da bode Wahrmundovo brošuro poslovenil ter s tem zadal hud udarec klerikalcem. Koliko je vreden Wahrmundov pamflet, je že »Slovenec« zadnjo soboto dokazal. Ako se takih sredstev hoče naš Kristan poslužiti, prosto mu, osmešil se bo, kakor se že drugod celo protestanti norčujejo iz »znanstvenega spisa«. Kak uspeh bo doseglo tako orožje, bo pokazala prihodnost, v kateri se bo še bolj razjasnilo, koliko podlage imajo take vrste spisi.

i Letos je 400 let, kar obhajamo v Idriji slovesnost sv. Ahacija. Ker bo ta dogodek marsikoga zanimal, naj povemo, kako se je stvar pričela. Okoli leta 1500 je bila Kranjska še jako slabo obljudena; ponajveč so rasli po deželi obširni gozdi, komunikacija pa je bila mogoča le po slabih, kolovozom podobnih cestah, po katerih so jezdili in gonili tovarno živino. Ljubljana je bila še majhna, in Kranj, Škofja Loka so bila skoro važnejša mesta od nje. Kraji med Škofjo Loko, Radovljico, Tolminom in Gorico so imeli obširne gozde, in le na višavah so bile obširne kmetije, kakor jih imamo n. pr. še dandanes okoli Šebrelja, doline pa so bile neobljudene in močvirne, tako v Žireh, kjer je bilo svojčas jezero, dokler ni dobila voda poti v Trebiji. Drugodi pa so imeli obširne planine s sočnimi pašniki, kakor n. pr. v Bohinju, kjer je bila cela dolina velika planina s pastirskimi kočami brez vsakih vasi. Po gozdovih ob vodi so bile posejane borne koče, kjer so ljudje delali škafe in drugo leseno posodo, ki so jo potem po sejmelh prodajali. Tako je živel tudi v Idriji, blizu tam, kjer je cerkev sv. Trojice, kočar, ki je izdeloval leseno posodo, v katero je čez noč nalil vode, da se je prepičal, če drži. Tako je tudi leta 1490 postavil neko noč škafo pod studenček, da se namoči; ko pa je zjutraj vstal in je hotel škafo od curka odmakniti, tega ni mogel storiti, ker je bil škafo čez noč nenavadno težak postal. Razun vode se je svetila v njem še neka druga tekočina, katere ni poznal. Radoveden, kaj da je, odda jo nekemu vojaku (Landsknecht) po imenu Škocijan Anderle, ki je imel opravke v Loki, da povpraša ondi. Tamošnji urar je v tekočini spoznal živosrebro. Škocijan Anderle pa je bil prvi, ki je sklical nekaj rudarjev in pričel kopati ter je tako ustanovil prvo družbo. Ime Anderle je sicer malo znano, a še pred malo leti je umrl v radovljiškem okraju mož s tem imenom v visoki starosti. Pravi rudniški podjetnik, ki je jel po tedanjih običajih strokovnjaštva v Idriji kopati, pa je bil Andrej Perger, iz kraja Grebinj (Griffen) na Koroškem. Za Anderlom in Pergerjem so se ustanovile tudi druge družbe, a vse so kopale le vodoravno in s slabim uspehom, v globočino si niso upali. Perger je kopal pod sv. Antonom, kjer se je živo srebro našlo, a blaga je kmalu zmanjkalo in pričeli so kopati rov sv. Antona leta 1500, ki ga še sedaj imamo. Pa tudi drugi rudosledniki so bili v Idriji, n. pr. Luka Genzdorfer, Štefan Kaserer, Ulrik Wutsch iz Solnograda; Pavel Rasp iz Škofje Loke, Krištof Herbst iz Tolblaha na Koroškem, Blaž Hölzl, a vsem se je godilo slabo ter so oddajali svoje pravice eden drugemu, navadno proti povrnitvi tovarnih in stavbenih stroškov, pa še tistih niso vselej dobili, kakor se bere v letu 1536, kjer je bilo še 500 goldinarjev dolga za prevzeto rudosledstvo. Najbolj važna rudoslednika pa sta bila Valentin Kuttler in Viljem Neumann. Okoli leta 1504 sta pričela kopati, toda do leta 1508 niso mogli priti do pravih skladov. Okoli tega leta pa so pričeli kopati tudi v globočino in končno 22. junija 1508 prekopali sklade, ki ločijo površino od pravega živosrebrnega skriljavca. Vse veselilo so pritekli rudarji iz jame, in soproga Valentina Kuttlerja, ki je stanoval v sedanji hiši št. 279, misleč, da pomeni vpitje kak punt radi zaostale plače, vrže skozi okno dragocen okras, vratno veržico, da bi ljudi potolažila. Strah pa se je kmalu izpremenil v veselje, in v hvaležen spomin na ta dogodek, so pričeli kopati Ahacijev jaček na prostoru, kjer je sedaj gozdno oskrbnitvo, rov, kjer so rudo zasledili, pa so imenovali Ahacijev rov. V trajen spomin tega dogodka pa je izprosila gospa Kuttlerjeva dovoljenje obhajati vsako leto 22. junija Ahacijev procesijo, kar se vrši skozi 400 let slovesno do današnjega dne. — Hišo, kjer je stanoval g. Kuttler, letos podero in na njeno mesto sezidajo c. kr. pošto; pri tej priliki omenimo še dveh stavb iz tistih ča-

sov, namreč prejšnje župnišče, sedaj čipkarska šola, iz leta 1519 in starodaven grad iz leta 1525. Res, stara si Idrija, a z zaupanjem, ki rudarja vedno navdaja, ti tudi v bodočnost kličemo: Uspešno bilo!

Sportne vesti.

Šah. Dne 17. t. m. se je končal na Dunaju veliki mednarodni šahovski turnir, ki je vzbujal nenavadno pozornost. Mesto enega prvega zmagovalca so bili trije: Oldrich Duras iz Prage, Geza Maroczy iz Budapešte in Karol Schlechter z Dunaja; vsak je dosegel 14 točk. Razdelili so si med seboj nagrade prvih treh daril: 4000+3500+3000 kron; torej je vsak dobil 3500 kron. — Četrto darilo v znesku 2000 K je dobil Akiba Rubinstein iz Lodza s 13 točkami. Dalje slede: peto darilo (1200 K) Richard Teichman iz Londona, 12; šesto darilo (800 K) Rudolf Spielman iz Monakovega, 11½; sedmo in osmo darilo (600+400 K) sta si delila dr. Julius Perlis, Dunaj, in Savielly Tartakower, Dunaj, vsak 11; deveti in deseti dar (350 in 250 K) so si delili Paul Saladin Leonhardt iz Stockholma, Frank Marschall iz New-Yorka in Jacques Mieses iz Lipskega, z 10 točkami. — Ostali so dosegli: Swiderski 9½, Salve 8½, Johnner 7½, Berger 7, Alapin, Bardeleben, Süchting 6½, Cohn 6, Reti 1½ točk. — Zanimivo je, da izmed prvih 3 zmagovalcev Schlechter ni izgubil nobene partije, Maroczy eno, proti Bergerju, Duras pa dve, proti Maroczyju in Rubinsteinu.

Olimpijske igre.

Stadij za olimpijske igre v Londonu bodo odprli že 11. maja, da se udeleženci lahko vadijo in trenirajo. Prvi dan bo že nekaj začetnih bojev, dirkanje, rokoborba, metanje kladva (7¼ kg. težek, 1-22 m dolg) in dirka. Med tekme bodo sprejeli tudi borenje s pestmi, ako se oglasi najmanj pet držav soudeležnic, da bo borba bolj mednarodna. Dosedaj so prijavile pristop Amerika, Avstralija in Angleška.

Rokoborba.

Koch - Podubni. Podubni zmagal. Veliki četrtek sta se sprijela v odločilnem boju ta dva prvaka rokoborbe. Koch je zastavljal vse sile, da bi si pridobil zmago, a proti Podubniju ni mogel opraviti ničesar. Nemški listi sicer pišejo, da se je Koch na pol sam vrgel, a temu ni tako, zmaga Podubni jeva je popolnoma pravilna, in po poldrugo uro trajajočem vročem boju se je vnovič skazal najboljšega rokoborca in varoval svoj priimek »Nepremagljivi«. V poletju se bo bodela še enkrat kosala v dunajskih »Benetkah«; takrat bodo Dunajčani prvič lahko občudovali tudi Antoniča, 2-13 metrov visokega srbskega velikana-rokoborca, ki je v Berlinu za Podubnijem in Kochom najboljši.

Steinbach, najmočnejši atlet, se je izkazal tudi izbornega rokoborca in bil v neki drugi konkurenci v Berlinu tretji za Pohlom in Strengem, kar je za začetek sila veliko.

Razburljiv prizor se je vršil v Varšavi pri borenju med Čehom Smejkaom in Poljakom Pitlazijskim, ki je ravno v Varšavi zelo priljubljen. Ker je bil Smejkal nasproti Poljaku zelo surov, je to tako razburilo nekega kavalerijskega častnika, da je oddal iz revolverja več strellov na Smejkala. K sreči ga ni zadel. Pri splošnem begu iz gledališča je bilo ranjenih več oseb.

Goč, premagalec Hackenschmidta, je vrgel nekega Šveda Lundina prvič v 12, drugič v 17 minutah.

Atletika.

Atlet John Grün je dvignil s svojim telesom, stoječ na odru in opasan z jermenim in verigami, 160 kg težko ploščo, na kateri je stalo 25 mož, skupno 2000 kg, 15 cm od tal in držal to velikansko težo poldrugo minuto v zraku.

V vrtenju s kiji je dosegel najdaljši čas Avstralec Tom Burrows. Vrtel jih je 65 ur 32 minut.

Vozenje s samokolnico. V Montrealu v Kanadi so tekmovali, kdo bo prevozil v samokolnici največjo težo v daljavi 7-5 m. Zmagal je neki Belzil, ki je naložil na svoj voziček 1980 kg in jih pripeljal do cilja.

Football.

Angleški klub New Pirates je premagal dunajsko »Vienna« z 2 proti 1 in graški atletski športni klub s 5:2. Pač bi ne bilo treba hoditi Angležem na kontinent, da bi s tako slabim uspehom se borili proti klubom, ki jih nikakor ni prištevati prvim.

Angleži proti Nemcem. Boljše uspehe so dosegli Angleži v Berlinu, kjer so premagali kombinirano izborno nemško moštvo s 5 : 1. Igro je zasledovalo do 6000 gledalcev, pač še malo v primeri z Anglijo, kjer se zbere včasih do 100.000 ljudi.

Praška Slavija je triumfirala nad Kopenhagener Akademisk Boldklub s 5 : 2.

Nemški Fußball-Bund šteje skoro 40.000 članov; izmed teh jih je 25 tisoč aktivnih. V zadnjih letih jih je pristopilo 8000.

Tekanje.

O Veliki noči so uprizorili v Berlinu tekanje na razdaljo 25 km, torej toliko kakor iz Ljubljane v Kranj. Prvi je bil Šved Svanberg v 1 uri, 30 minutah in 12½ sekunde. Znižal je čas lanskega zmagačca Francoza Ragueneau za 2 minuti. Udeležilo se je tekanja 24 tekmecev.

Hoja.

Trinajst tekmecev se je skušalo na Bavarskem, kdo bo prvi prišel iz Monakovega v Moosburg in nazaj, skupno 100 km, dvakrat toliko kakor iz Ljubljane v Kranj in nazaj. Sedem jih je prišlo prej nego v 16 urah, med njimi eden, ki je bil star 59 let. Dobil je starostno darilo. Prvi je bil Oton Hunger, član norimberškega Footballkluba, v 11 urah, 33 minutah, 4¾ sekunde. Boljši so seveda še Angleži. Neki Howes je prehodil leta 1878 čez 80 kilometrov v manj nego osmih urah! 100 km v 11 urah, 15 minutah in 21 sekundah je prehodil leta 1906 tudi Nemec Wilhelm.

Plavanje.

Avstralec Beaurepaire, francoskega pokolenja, star 16 let, je preplaval 804-5 metrov v 11 minutah 58-3 sekunde, 402¼ metra pa v 5 min. 28½ sekunde.

Avtomobilizem.

New York — Paris. Omenili smo zadnjič, da so udeležniki hoteli opustiti prvotno namero, iti skozi Alasko čez Beringov preliv v Azijo, ampak peljati se na ladiji iz Seattle v Vladivostok in od tam nadaljevati vožnjo po Aziji. A prireditelji vožnje so to nakano preprečili z izrečno zahtevo, da se mora vožnja skozi Alasko nadaljevati in sicer so določili natančno smer: prelaz Thomson — reka Yukon — Nomo City — Beringov preliv. Po mnenju onih, ki Alasko poznajo, kjer na par sto kilometrov daleč ni videti žive duše, je to nemogoče. Prireditelji so zahtevali, naj ameriški voz Thomas odpusti vse moštvo razun enega mehanika, če bi ne šlo drugače. Če bi pa le ne mogli naprej, naj skušajo priti do morja, odkoder bi jih potem pacifiški parnik prepeljal v Azijo. Nemški voz Protos je nadaljno tekmo že opustil, ker so nastali razpori in je izgubil pogum. Konkurirajo torej samo še trije vozovi: ameriški Thomas, francoski De Dion in italijanski Züst. Začetkoma jih je bilo šest.

Tekma motorskih čolnov za »vlado morja« se je vršila v Monaco. Dobil jo je čoln Panhard-Levassor, ki je prevozil 200 km v 3 urah 45 minutah in 2 sekundah. Prvih 100 km je prevozil v eni uri 52 minutah. Lansko leto je neki drug čoln dosegel boljši čas za 200 km, namreč 3 ure, 33 minut in 4 sekunde.

Borenje s pestmi.

Tommy Burns zopet svetovni mojster. V Parizu sta se bila za ta častni naslov Burns in neki Jewey Smith. Burns je bil težak 80 kg, njegov nasprotnik pa 85 kg in tudi večji je bil. Smith je znan kot dober boksar, a tudi kot velik surovež. Burns se je boril zelo previdno in začetkoma se ni hotela zmaga nikamor nakloniti. Ko sta se pa po četrtem počitku zopet udarila, se je posrečilo Burnsju zadeti Smitha na senice; ta se je zgrudil kot mrtev na tla. Burns je dobil zato zopet naslov »svetovni mojster«, kar ga je gotovo zelo razveselilo, še bolj pa menda nagrada 24 tisoč kron.

Bojevitvi anglikanski škof. Škof Selwyn na Novi Zelandiji je bil zvest služabnik cerkve in vnet zagovornik prebivalcev-domačinov Mavrijev, katere so Angleži zelo zatirali. Seveda so ga zadnji zato jako črtili. Nekega dne stopi na cesti k njemu surovež in ga vpraša, če je on tisti škof, ki se toliko poganja za domačine. Ko mu škof pritrdi, ga udari Anglež s pestjo v obraz. Škof, ki je bil kot vseučiliški dijak izvrsten borilec na pesti, vpraša samo: »Ali veste, kaj pravi sveto pismo, če nas kdo udari na desno lice?« »Daj mu tudi levo!« »Tu imate tudi to,« odgovori škof in obrne levo lice proti napadalcu. Ta je bil sicer osramočen, da bi pa tega ne pokazal, udaril ga je nekoliko rahleje tudi na levo lice. Sedaj se je pa stvar obrnila. Škof vrže suknjo in klobuk proč in reče: »Vidiš, moj sin, sedaj sem dal Bogu, kar je božjega, sedaj bom pa dal človeku, kar mu gre.« In med glasnim odobravanjem in ploskanjem okolu stoječih ga je po pravilih umetnosti prav pošteno naklestil.

Zrakoplovba.

V boju z severnitečaj je skušal lansko leto priti Amerikanec Walter Wellmann z zrakoplovom na to zaželeno točko. A ker so bili vetrovi neugodni, je

opustil to nakano in odinil domov, morda drediš njegov prednik Andree, ki je izginil v ledenih pustinja Severnega morja. Sedaj razglašajo, da namerava leta 1909 izvršiti započeto podjetje.

Planinstvo.

Železnica na Matterhorn. Neka akcijska družba je hotela zidati železnico na smeli Matterhorn, toli znan po svojih strminah, nesrečah, ki so se tam pripetile, naravni lepoti okolice i. dr. A »društvo za ohranitev krajinske lepote« je začelo nabirati podpise proti nameravane-mu podjetju in je nabralo do sedaj 68.000 podpisov, med njimi 4000 podpisov tujecev. Najbrže se železnica ne bo zidala, kar je deloma tudi z veseljem pozdravljati.

Kamniško kopališče in zdravilišče

se zopet otvori dne 15. maja. Ta zavod je znan zbog svoje krasne lege ob vznožju kamniških planin. Letos je prešel v last dr. Alfreda Hermannja, višjega nadzornika in pravnega konzulenta južne železnice, ki je za bodočo kopališko sezono dal mnogo-kaj popraviti in marsikaj novega uvesti. Zdravniško vodstvo je poverjeno tudi naprej najemniku dr. Rudolfu Wackenreiter, dobroznalnemu dunajskemu zdravniku. Isti je uvedel letos na polju fisikalne terapije zdravljenje z vodo, v kateri se nahaja radij. Taka voda se bo rabila kot pijača in za kopanje. Nekaj novega so tudi masaze v zvezi z duširanjem. Zdravljenje z radijevo vodo se je izkazalo kot izvrstno sredstvo proti kroničnemu revmatizmu, škrofulozi, ischiasu, zaostalemu lečenju eksudatov, slabostim pri rekonvalescenci in vsled starosti, preobili kislini v človeški vodi, protinu (trganju v udih) itd. Masiranje, združeno s škropljenjem, pa pomaga proti nevrozam, ki nastajajo vsled gotovih opravil (n. pr. krč v prstih vsled pisanja), in pri izoliranem vnetju živcev, n. pr. pri nagnenem vratu vsled krča v vratnih in hrbtnih mišicah. Dosedanji restavratore bo skrbel za izvrstno hrano in ostalo preskrbo v zdraviliškem hotelu v Kamniku. — Zdravstveni vodja pošilja na zahtevo brezplačne prospekte kamniškega zdravilišča.

Novice iz Amerike.

Boj za in proti pijači. Za pijačo se je vršil hud boj skoro v 1000 mestih, trgih in vaseh v državi Illinois. Nobena stranka si ni izvojevala odločne zmage. V več mestih je zmagala visoka krčmarska licenca, manjša mesta bodo pa »suha«. S 1. majem bode na stotine salonov zaprtih. Zagovorniki visoke licence so zmagali v mestih: Springfield, Aurora, Elgin, Rock Island, Danville, Joliet, Bloomington, Anton, Freeport in Sterling. »Suha« so postala mesta Galesburg, Rockford in Decatur. O salonih se ni glasovalo v Chicagi, Peoria, Quincy, Ottawa, La Salle in Galena. Volitve so bile silno burne po vseh mestih. »Suhi« in »mokri« so se posluževali vseh mogočih sredstev, da so privabili volivce na svojo stran. Veliko vlogo so igrale tudi ženske in otroci.

Gostilne ob nedeljah zaprte. V mestu Bluffton v Ameriki so zmagali nasprotniki opojnih pijač v toliko, da se v nedeljah ne bo dobilo nobene opojne pijače.

Plačo so jim znižali. Delavcem po New England predilnicah, v katerih dela okrog 30 tisoč delavcev, so znižali plačo. Plačo so jim znižali za deset odstotkov. Minuli teden so pritrgali na zaslužku 60 tisoč delavcem. Prihodnji ponedeljek hočejo zmanjšati še ostalim 35 tisočem zaslužek. To je že itak ubogo delavstvo hudo zadelo.

Upor opic. Iz Filadelfije, Pa., poročajo: Iz Calcutte je dospel semkaj parnik Braunfels, kateri je dovedel 400 opic. Med potjo so pa urne opice ušle iz svojih tesnih prostorov in mornarji jih na nikak način niso mogli vjeti, kajti, dasiravno so oni večinoma dobri plezalci, so opice še boljše. Na parniku imajo že dve leti velikega babona, kateri je bil tako krotak, da je prosto hodil po ladji. Dva dni predno je prišel parnik v Filadelfijo, je ta opica svojim tovarišicam, ki so bile zaprte, odprla vrata, in takoj na to so vse prišle na prosto, oziroma na krov. Mornarjem ni bilo mogoče opic vjeti in vrhutega so opice tudi metale na nje vse, kar so dobile. Babon, ki je ostale opice izpustil, je bežal na jambor, kjer se je skrila v košaro, od kjer je svojim tovarišicam kričal razne ukaze, oziroma povelja, kam naj beže pred mornarji. Babon je opice vedno posvaril, kadarkoli so mornarji skušali vjeti kako opico. Opice so dva dni gospodarile na parniku, in šele, ko se je parnik bližal tukajšnji luki, se je kapitanu posrečilo opice potom zvijače vjeti. Na raznih mestih na parniku je izpostavil ponve, napolnjene z molasom, katera sladkoba je bila namočena z brandijem. Opice se niso mogle upi-

rati slaščicam in kmalu so se tako opile, da so začele klaverno hoditi po krovu. Mornarjem je bilo potem lahko živati zopet vjeti in zapreti v njihove gajbe. Tudi babona, ki je zakrivil vso nepriliko, so zaprli.

Tržne vesti.

25. aprila 1908.

Neprijazno velikonočno vreme je utrdilo inozemska tržišča in cene so si pridobile. Ne le Amerika je javila višje cene, ampak tudi nemška tržišča. Tozemska kupčija se pač ni dala razburjati in so dogodki izven meje ostali brez vpliva na tendenco na domačih tržiščih. Termini so notirali kakor pred prazniki, deloma še nižje, medtem ko je efektivno blago po stari navadi skakalo z ene stopinje na drugo. Kratka hos Budimpešte pač ni razburjala konsuma in kupčije in je promet neizpremenjen, vedno neznat, kupčija slaba. Ponudbe skromne.

Setve ugodno kažejo, so dobro prezimile ne le v Avstro-Ogrski, ampak tudi v drugih deželah. To nam povedo ne le poročila, ampak kažejo tudi cene. Medtem ko so bile cene lanske leto o Veliki noči za pozneje višje, kakor za promptno blago, je letos ravno narobe. Oficijsko ogrsko poročilo pravi, da je jako dobro prezimila ozimina in tudi jarina se dobro razvija, vključ temu da je vreme hladno. Toplo solnce ta zaostanek v par dneh izravna in prihodnja letina bo, kakor se kaže, dobra. To čutijo tudi budimpeštanski spekulanti, ki so letos kaj razočarani. Vsakdanje znatno valovanje cen v Budimpešti, najprej navzdol in potem nazaj, ne more izvesti iz rezerve konsuma, tem manj, ker so te izpremembe le lokalnega pomena. Akoravno je konsum praznih rok, vendar noče seči po blagu, ker se mu zde današnje cene neprimerne z ozirom na letino, sklepajoč, da je zmanjšan konsum moka že paraliziral slabo letino. Dosedanji tok žitne kupčije pa je prizadete kroge moral dovesti do prepričanja, da so računali brez konsuma, akoravno je jako važen činitelj, ki si nikakor ne da kratkomalo narekovati cen.

Moka. Zadnje višje cene žitnega trga so služile mlinarjem kot povod zvišati cene moki. Ali kupčija je slaba in konsum, akoravno je brez blaga, si ne upa kupiti. Toda mlinci z ozirom na žitne cene moka ne morejo dati ceneje. Ržena moka se mora zadovoljiti z nižjo ceno. Klajna moka in otrobi primanjkujejo. Konsum se je začel zanimati za otrobe, dobavne v jeseni.

Spirit je ostal neizpremenjen in notira promptno obdačen triplo K 183.50 basis Praga.

Sladkor. Na trgu vlada precejšnja napetost, Kuba še vedno igra važno vlogo in ni izključeno, da se bodo rafineriji sklicevali na neugodna poročila od tam in sladkor zopet zvišali, kakor so že namignili.

Petrolej. Zopet kartel! Ako lahko verjamemo govoricam, bomo zopet dobili kartel, ker so se rafineriji baje zopet zaljubili v njega. Pogajanja se v obče niso prekinila, ali bila so brezuspešna do sedaj. Posamezne rafinerije niso bile zadovoljne z odpadlo kvoto kontingenta. Vsekakor so prizadevanja, ustvariti organizacijo, sedaj večja, težkoče manjše. Istotako pa kuhajo hudo jezo na ameriško konkurenco v Vacuum Oil Company, katera se ne zбоji, na veliko žalost vseh rafinerjev, ne raznih vlog, ne meter dolgih člankov v listih.

Bombaž. Zadnji čas cene neprenehoma padajo, ker je mednarodna tekstilna industrija v jako slabem položaju in je sedaj konsum hombaža znatno padel. Avstrijska predilnica je sicer s prejšnjimi naročili zaposlena, novih sklepov pa ni. Tudi preja je skoro za 20 odstotkov padla v ceni.

Cerkveni letopis.

Kapucinski red obhaja letos dne 18. maja v Rimu svoj 67. generalni kapitel, kjer si vesoljni red po svojih odposlancih izvoli novega redovnega generala. Sedanji general, prečast. o. Bernard Christen, rojen dne 24. julija 1837 v Švici, v vasi Andermatt, stoji, dasi 71letni starček, kot neumorno skrben in delaven predstojnik že dolgo dobo 24 let celemu redu na čelu. Pred dvema leti je v svoji domovini, čvrst na duhu in telesu, skromno in tiho obhajal redki jubilej petdesetletnice redovniškega življenja. Začetkom tega leta pa je po določilih redovnih pravil razpisal novi generalni zbor ali kapitul v Rimu, kjer se poleg drugih redovnih zadev vrše tudi nove volitve generalnega predstojništva. K temu kapitolu so iz vsake provincije poklicani provincijal in dva takozvana »generalna kustoda«. Iz štajerske kap. provincije se

udeležijo tega zbora preč. p. provincijal Donat Zupančič, s p. exprovincijalom Edvardom Bervar in p. Gothardom Bartscher. — Jako zanimiv je statističen pregled tega reda, katerega je pri tej prilici objavilo redovno glasilo »Analecta Ordinis«, in po katerem posnemamo sledeče: Ves kapucinski red šteje sedaj v svojih 57. redovnih provincijah 569 samostanov, 162 hospicev ali gostišč in 63 novicijatov. Vseh udov šteje red dandanes 10.083, in od teh je 5073 mašnikov 1515 klerikov, 323 klerikov-novincev, 3038 lajkov in 134 lajkov-novincev. Poleg tega živi še 291 tretjerednikov po različnih samostanih. Nadalje šteje red 43 kolegijev ali takozvanih »serafskih seminarjev« s 1396 učenci in 4983 skupščin tretjega reda z 828.455 udi. — Po posameznih deželah in monarhijah se omenjenih 57 provincij razdeli sledeče: v Italiji je 25 provincij z 4363 udi, na Avstro-Ogrskem 7 provincij s 1223 udi, na Španskem 6 provincij s 1095 udi, na Francoskem 5 provincij z 906 udi, v Nemčiji 2 provinciji z 809 udi, v Belgiji in na Holandskem 2 provinc. s 407 udi, v sev. Ameriki tudi 2 provinciji z 605 udi, v Švici istotako 2 provinciji z 262 udi, na Angleškem tudi 2 provinciji z 258 udi itd. Največ udov šteje rimska provincija (Prov. Romana), namreč 575; izmed izvenitalijanskih provincij je pa bavarska provincija najmočnejša, šteje namreč 25 samostanov in v teh je naseljenih 522 kapucinov. Štajerska kapucinska provincija, ustanovljena leta 1608. od sv. Lovrenca Brindiškega, šteje ob tristoletnici svojega obstanka 13 samostanov z 2 hospicema 14 udov in od teh je 77 mašnikov in 60 bratov lajkov, 8 klerikov in 9 novincev. — Še bolj zanimiv je pregled misijonov tega reda. Svoje misijonske postaje ima kapucinski red v vseh delih sveta, katere se razdele na osem apostolskih vikarijatov, 7 apostolskih prefektur in 20 manjših distriktov ali okrajev. Na te misijone je razposlal red 890 svojih mož, katerim pomaga pri poučevanju nevernikov 262 bratov lajkov in 1211 redovnic. H katoliški veri se je v teh misijonih, katere oskrbuje kapucinski red, preteklo leto spreobrnilo 1590 odrastlih nevernikov; krstov pa je bilo 31.635; število katoličanov pa znaša 471.397. Poleg tega oskrbuje kapucinski red v teh misijonih nič manje kot 95 večjih bolnišnic, 465 šol z 25.244 otroci, 38 višjih kolegijev in seminarjev s 3259 učenci in 84 sirotišnic, v katerih je 3698 sirot z vsem preskrbljenih. Prav posebno skrb pa obrača red po teh krajih razširjanju tretjega reda, dobro vedoč, da je ta institucija najboljši pripomoček ne le k vs trajnemu zglednemu življenju, ampak tudi najtrdnjša opora socialnemu blagru. To so številke, ki jasno govoré, kako umeva skromni kapucinski red praktično reševati pereče socialno vprašanje.

Gospodarstvo.

Poljedelski pouk vojakov. Namen tega pouka, ki ima v zapadnih državah že lepih uspehov, bodi, da se vojaku ohrani ljubezen do poljedelstva. Moštvo z goratih krajev se ima poučevati tudi v gozdarstvu in rudništvu, sinovi planjav pa v prvi vrsti o kmetijstvu in kar je z njim v zvezi, in sicer vse teoretično in praktično. V prvi vrsti pa bo se imelo skrbeti za podčastnike, da po končani vojaški službi dobe primerna mesta v poljedelski stroki, dočim so dosedaj silili vsi v državno službo in k železnicam.

Koliko tobaka je pridelala Ogrska leta 1907. Prošlo leto je finančno ministrstvo dovolilo nasad tobaka na 87.683 katastralnih orah. S tega zemljišča je prevzelo 35 državnih sprejemnih uradov 626 tisoč 756 metrskih stotov tobaka, vrednih 26.750.162 K. Povprečna cena za 100 kilogramov je znašala 42 K 54 vin proti 38 K 15 vin. v prejšnjem letu.

Pridelovanje premoga v Indiji. Danes zavzema Indija prvo mesto med angleškimi deželami, ki pridelujejo premog. Leta 1820. so v Bengalu prvičkrat kopali premog. Pravo izkoriščanje indijskih premogovnikov se je pričelo šele pred desetimi leti. Leta 1886. so pridelali 1.388.500, leta 1896. že 3.863.700 in leta 1906. celo 9.783.250 ton. Zaposlenih je v pregovniških okoli 100.000 oseb, med njimi dve tretjini moških. Največ premoga je prišlo leta 1906. iz Bengalije, 88% vse produkcije. Pridelek se je od leta 1906. zvišal za 16%, vrednost pa za 35%. Izvozilo se je 9% premoga, in sicer večinoma iz Calcutte za otok Ceylon. Skoro vsi parniki, ki vozijo po indijskih vodah, rabijo domači, indijski premog. Uvozilo se je v Indijo leta 1906./07. samo 237.000 ton premoga.

Širite, naročajte „Slovenca“!

Znanost in umetnost.

Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Urejuje Anton Koblar. Letnik XVIII. Sešitek 1. Vsebinska 1. sešitka: Razprave: Leopold Podlogar: Zgodovinske drobtine iz velikolaškega okraja. — Dr. Gvidon Sajovic: Kranjski mehkužci (Mollusca carniolica). — I. Vrhovnik: Kapela sv. Jurija na ljubljanskem Gradu. — Slovestvo: I. Vrhovnik: Sv. Lucie Andoht. — V. Steska: Umetnost v bogočastni službi, spisal I. Flis. — V. Steska: Schematismus F. F. Ordinis Minorum S. P. Francisci Capuccinorum almae provinciae Styriae. — Mali zapiski: A. Koblar: Dr. Ernest Kramer. — V. S.: Poročila o sejah in občnem zboru »Muzejskega društva«.

Nov roman Leva Tolstega. Grof Tolstoj je dovršil nov roman z naslovom »Oče Sergij«. Roman izide še le po smrti Tolstega. Junak je častnik carske telesne straže, ki postane puščavnik.

Redka prilika.

Proda se prostovoljno jednonadstropna hiša z gospodarskimi poslopji, tik okrajne ceste, v jako obljudenem kraju na Dolenjskem, v koji se nahaja že dlje časa dobro obiskana

trgovina z mešan. blagom

prilika tudi za vsako drugo obrt, pod jako ugodnimi pogoji.

Pojasnila dobe se pri g. Iv. Jeršetu v Žužemberku. 985 (3—2)

Išče se

v trajno delo več delavcev, žagarjev, cirkularistov, gozdarskih hlapcev, oglarjev, drvarjev ter navadnih dni-narjev proti zelo dobremu plačilu.

Več se izve pri parni žagi v Koprivniku pri Kočevju, ali pa pri lastniku Dominiku Lušinu, Ljubljana, Jenkove ul. 18. 998 (2—2)

V nekem trgu blizu Ljubljane proda se prostovoljno 931 3—2

: hiša :

stoječa ob okrajni cesti blizu farne cerkve. Ista je pripravna za gostilno ali trgovino. Zraven iste se nahaja velika delavnica z orodjem, pripravna za ključarski, kovaški in kleparski obrt, ter nekaj zemljišča.

Naslov pove upravništvo.

V nekem večjem mestu Spod. Štajerja se radi družinskih razmer takoj ceno proda starorenomirana, dobro idoča 995 3—2

mesarija

Vprašanja naj se naslavlajo na upravo »Slovenca«.

V Ameriko in Kanado najzložnejša, najcenejša in najvarnejša vožnja s Cunard Line

544 8 Bližnji odhodi
Iz Trsta: Carpatija 28. aprila, Ultonija 5. maja. Slavonija 19. maja.
Iz Liverpoola: Lusitania in 16/5. Mauretania 2/5 in 23/5.
Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Stomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Proda se

radi opustitve gostilne vsa gostilniška in kuhinjska oprema ter nekaj pristnega ovička. Natačneje v restavraciji »Perles«, Prešernove ulice. 997 3—3

6 kos. rjuh najboljšje vrste, brez šiva, 150 centimetrov široke, 200 cm dolge K 14.50. Tkalnica za platno in hombaženo Bratje Krejcar, Dobruška, čisto, vizorci o platni in hombažu, bobna, franko, volneno blago za dam. obleke.

Singerjevi šivalni stroji

kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se poznajo po tem znaku. 693 11

Ne dajte se zapeljati po reklami, ki ima edini namen, prodati že rabljene stroje ali take drugih tvrd, zlorabeče ime Singer, kajti naših šivalnih strojev ne oddajamo prekupovalcem, marveč jih obilnostu naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

C. kr. oblastveno potrjeno 18 34 učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni meri. ●

Rozlatastvo in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa velečasti duhovščini in cerkvenim predstojništvom vljudno nasnanjava, da vsa pod terdho 318 44—2

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Priporočava se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljava razne načrte brezplačno na vpogled. — Izvrševala bodeva vsako izročeno delo vestno, umetniško, rečno in po smernih cenah.

Priznalna pisma so na razpolago. V salogi bodo vedno razna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Götzl ml. & Lebar

pozlatastvo in podobarstvo.

Tri leta pismono jamstvo.

Nikdar več v življenju

se Vam ne nudi taka prilika, da bi dobili za smešno ceno

krasno, pravo Oloria srebrno remont. uro na sidro za gospode, v močnem, bogato graviranim okovu z dvojnimi pokrovmi in finim preizkušnim koleškom na deset kamnov natančno idoča;

z lepo veržico in obeskom, K 10—; ista ura s sek. kazalcem K 9— v meteor-624 13 tula K 7.90.

Edino razpošiljanje po povzetju pri Uhren-Export-Gesellschaft (prej Henrik Weiss)

Dunaj, XIV/3, Sechshauserstr. 5/10. Pred kričnimi reklamami in hvalisanji manjvrednimi ponarejanji se svari.

Nova, enonadstropna hiša

(vlla) v prav prijaznem kraju v Ljubljani, s prosto urejenim vrtom, davka prosta se prodaja. Zahteva se na roko 5000 gl., drugo lahko ostane na hiši. Ker je blizu farna cerkev, bi bila pripravna posebno za kakšnega upokojenega gospoda duhovnika. Informacije daje upravništvo „Slovenca“. 955 4-2

870 12-2 a Rog

ETERNA
kraljica
cevk za pipe!

Prednosti: Nizka cena, snaznost, trpeznost. Zdravo in prijetno kajenje.
C. kr. patent.
Eterna-cevke se ne okužijo, ne zamašijo in so 100% cenejše kakor drugovrstne cevke. Samo roženi nastavek se zamenja! Prodanih 1907: dva milijona kosov! Zdravniško priporočene. Dobe se povsod!

Majcenejše
dežnike in solnčnike
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Fred škočjo šte. 19. — Stari trg šte. 4. Prešernove ulice šte. 4. 144 50-25

Popravila točno in ceno.

809 10-4

S to znamko opremljeni
Maršnerjevi
šumeči limonadni bonboni

(malin, citron, jagod, črešenj, dišečih jagod) so najboljši.

Prva češka akc. družba tovarn za orient. sladkorne in čokoladne izdelke Kr. Vinogradi prej A. Maršner.

Velikanska kvedlinburška

pesa

amerikanski zgodnji grah, amerikanski Willkomm-oves, jeruzalem. goli ječmen, rusko Riga-laneno seme, statne buče, vsake vrste deteljno, travno in zelenjarno seme, zanesljivo kaljivo pri

PETER LASSNIK-U
v Ljubljani 633 9-8

nasproti frančiškanske cerkve.

Za otroške bolezni,

za katere je tako pogostem potrebno kisline imajočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

ter je posebno pripravna zaradi svojega milega vpliva in jo toraj zapisujejo pri želodčni kislini škrofeljnih, krvicah, otoku Alex itd., in ravno tako pri kataru sapnika in oslovem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja onomografija o Giesshübl Sauerbrunn.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varh. Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u Ljubljana. 114 52-18

677

Snežno-belo
se opere s II.

Schicht-ovim
milom.

Pristno le z znamko „Jelen“ in z imenom „Schicht“.

3 letno pis. jamstvo! Brez konkurence v kakovosti!

5 kron!

Prva švicarska sistem Roskopf patent remon ura s sidro z masivnim solidnim antikinetičnim kolešcem na sidro, pristno emailiranim kazališčem (ne papirnat) z varstveno plombo zavarovano pristno nikelnastim okovom, šanir-pokrovom čez kolešje 30 ur ldoča (ne samo 12 ur) z okrašenimi in pozlačenimi kazalci, natančno regulirana, s 3 letnim pisanim jamstvom, komad K5 — 3 komadi K14 —, s sekundnim kazalcem K6 —, 3 komadi K17 —, v pristno srebrnem okovu brez sekundnega kazalca K11 —, 3 kom. K31 —, s sekundnim kazalcem K13-50, 3 komadi K38 —. Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja po povzetju 272 20-13

prva tovarna ur **Hanns Konrad**
c in kr dvorni založnik
v Mostu (Brux) šte. 1157 (Češko).

Bogato ilustr. ceniki s nad 8000 slikami se na s. htevo pošljejo gratis in franko.

SLIVOVKA

tropinovec
kranjski brinjevec

875 104 4

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležanjarni in
rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. šiška, poleg Kosler-jeve pivovarne.

Odlikovano v Parizu.

Kočija,

V ljubljanski okolici se odda dobroidoča trgovina z mešanim blagom

ležeča tik farne cerkve, ob kolodvoru, pri pravna za kako trgovko, takoj radi preoblega družega posla. Natančnejše poizvedbe pod šifro: „dobra trgovina“ post. restante, Ljubljana. 844 3-1

Učenec

za pekovski obrt se takoj sprejme pri g Francu Beden Gradišče 10. Ljubljana. 999 2 2

Narodne vezenine

namigni prti in prtički, torbice, zagrinjala za okna in postelje, blazine itd. v najlepših narodnih motivih; orientalske vezenine v zlatu, srebru in svili. Hleklani idrijski izdelki, narodne zastave in trakovi, vedno v največji zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 7.

766 4 9

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem otvoril na Mestnem trgu št. 11

gostilno „pod Skalco“, „pri Jaketu“,

(skozi vežo, poleg papirnate trgovine Fr. Iglič) 988 (3-3)

ter se priporočam za obilni obisk, zagotavljam najboljšo postrežbo, velespoštovanjem

Jakob Filip, bivši gostilničar pri „Friedrich-u“.

Radi zapoznele sezone prodaja

najnovejšo konfekcijo

za dame, gospode, deklice, dečke in otroke tudi pod lastno ceno

G. Bernatović
„Angleško skladišče oblek“
Ljubljana, Mestni trg 5. 941 3-3

Fran Vidali & Co.

Ljubljana, Prešernove ulice št. 44. 960 2

priporoča svojo veliko zalogo najraznovrstnejših

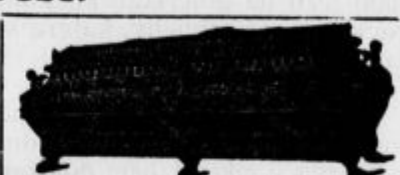
mrtvaških krst

do najfinejše izpeljave, dalje največjo izbero vseh potrebščin za mrtvaške odre in pogrebe.

Obenem se priporoča slavnemu občinstvu za

posojevanje mrtvaških vozov

in **napravo mrtvaških odrov** po najnižjih cenah — Postrežba točna.

Menjalnična delniška družba 46 180 173

MERCUR

1 Dunaj, I. Wollzeile 10, 825 104 4

20.000.000. 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Tedenski pregled.

Ljubljanske občinske volitve v 3. in 2. razredu so se vršile pretekli teden. V 3. razredu so dobili magistratovi kandidati od 531—566 glasov. Socialno-demokratski pa od 354—365 glasov. V 2. razredu pa so magistratovci dobili od 360—363 glasov.

C. kr. deželni šolski svet je imel svojo sejo, katero je g. dež. predsednik otvoril v slovenskem jeziku. Obljubil je g. predsednik, da bo prihodnjič razposlal tudi slovenska vabila. Imenoval je gosp. Franca Jakliča za nadučitelja v Dobropoljah, za namestnika pa g. Štruklja. Vodja na II. mestni deški šoli je bil imenovan g. Jeglič.

Deželni odbor je vzel v svoje področje prirejanje podučnih kmetijskih in mlekarških tečajev.

Tržiška železnica bo gotova že meseca julija. Med Kranjem in Tržičem bodo postaji v Naklem in Dupljah in postajališče v Križah. Za silo že vozi prometni vlak iz Kranja v Naklo in nazaj razne potreščine.

Petindvajset kranjskih restavraterjev se je podalo v preteklih dneh na Dunaj, da proučujejo ptujski promet.

25-letnica »Katoliške tiskarne« je bila 24. aprila. Leta 1883, dne 24. aprila jo je blagoslovil tedanji prošt Jos. Zupan.

Letina. Poljedelsko ministrstvo je izdalo to-le poročilo: Ozimne so dobro prešale zimo, tudi deteljišča in travniki. Veliko je upanje na dobro letino. Poljske miši so napravile precej škode, kar pa ne odločuje povoljnega stanja. Zgodnja spomladanska setev se je dobro izvršila. Ugodno je prezimilo sadno drevje. Trta kaže v obče dobro. Na Kranjskem kaže stara trta slabo, nova zelo dobro.

Raznoterosti. Tat je vlomil v knezoškofijsko pisarno v Ljubljani in odnesel nad 1000 kron. — V frančiškanski cerkvi pa je ukradel v kapelici praškega Jezuščka za okrog 200 kron srebrnine. — Na I. državni gimnaziji je razsajal ogenj. — V Ljubljani se je mudilo 93 Bavarcev. V hotelu »Union« so imeli večerjo in Hribarjevo napitnico. — Umrli je vpojojeni učitelj Kumer in nadučitelj v Leskovcu g. Rupnik. Pri Sv. Andražu na Koroškem pa je izdihnil P. Tom. Lempl, D. J., bivši superijor v Ljubljani. — Na Krasu so se v obilnem številu zopet pokazale škodljive koblice. — Električna železnica je povzela 12 in pol leta starega vajenca Cirila Barič. Bil je na mestu mrtvev in raztrgan. — Nov list »Slovenski meščan« je pričel izhajati te dni.

Godovi prihodnjega tedna.

Ponedeljek, 27. aprila: Peregrin, Anastazij, Cita.

Torek, 28. aprila: Pavel od Križa, Vital.

Sreda, 29. aprila: Peter, Robert, Antonija.

Četrtek, 30. aprila: Katarina Sij, Marijan.

Petek, 1. maja: Filip in Jakob, Žiga, Jeremija.

Sobota, 2. maja: Anastazij, Sekund.

Poučno potovanje kranjskih gostilničarjev na Dunaj.

Ob krasnem pomladanskem vremenu se so zbrali v petek zjutraj kranjski izletniki v restavraciji »Volksgraben« k zajtrku. Po zajtrku so si ogledali vse prostore tega velikega zabavnega lokala, nato pa nasade »Volksgratna« in spomenikov. Krasni razgled na mestno palačo, na parlament in druge velike zgradbe, ki so se lesketale v jutranjem solncu, je vse očaral. Štirivprežni vozovi so zopet prišli in prepeljali izletnike pred »Grandhotel« na Ringu, kjer jih je čakal jako prijazen sprejem. Velikanske naprave tega hotela, ki je podoben kakoli velikim tovarni, so iznenadile obiskovalce. Potem se je podala celo družba v obrtno - pospeševalni zavod. Sprejem je vodil profesor Apitsch. Družba je bila predstavljena sekcijemskemu svetniku dr. Schindlerju, ki je designiran za šefa oddelka za tujski promet v ministristvu za javna dela. Navzoča sta bila tudi predsednik in podpredsednik našega društva za ptujski promet, nadalje ravnatelj strokovne šole Hess in ravnatelj državne zveze avstrijskih hotelirjev Gottlieb. Družba se je potem razdelila v tri oddelke in profesor Apitsch ter nadzornika Dobry in Jandera so prevzeli vodstvo po posameznih delavnicah. Ker se mnogo naših gostilničarjev peča tudi z drugimi obrti in malo industrij, je bil zanje obisk zelo interesanten. Opoldne je pozdravil sekcij-ski svetnik g. dr. Schindler vse došle. Točno ob 1. uri je prišel minister javnih del g. dr. Gessmann. Predstavljena sta mu bila zastopnika deželne zveze kranjske gg. U. pl. Trnkoczy in dr. Krisper. Slednji se je

zahvalil ministru za čast, da je to malo, toda ukažljivo družbo gostilničarjev počastil s svojo prisotnostjo. V imenu izletnikov se je zahvalil tudi hotelir Peternel. Minister dr. Gessmann je potem v jako stvarnem in programatičnem govoru razvil svoje ideje o pospeševanju tujskega prometa in obrta. Izrekel je svoje priznanje, da je ideja tega potovanja izšla iz krogov gostilničarjev samih in naglašal, da je vsaka akcija za tujski promet in za pospeševanje obrta le takrat plodonosna in uspešna, ako najde v prvi vrsti svoje korenine v interesiranih krogih. Za tujski promet so to posebno gostilničarji. Sama protekcija od zgoraj, same podpore od vlade ne izdajo prav nič, ako nima tujski promet svojih tal v ljudstvu. Minister javnih del je hvalil potem krasote Avstrije in tudi zanimive lastnosti njenih narodnosti. V taki deželi bi bila usodna zamuda, ako bi se zanemarjalo tako važno obratno panogo, kakor je tujski promet in ne skušalo s pomočjo istega dvigniti blagostanje ljudstva in dohodke države ter dežel. V drugih deželah spada tujski promet med prva pridobitna sredstva. Italija se je iz svojih financijelnih težav rešila le s tujskim prometom, in Švica dobiva četrtinko vseh dohodkov iz tujskega prometa. Ako tudi naše nade ne gredo tako daleč, smemo vendar tudi mi mnogo pričakovati od tujskega prometa, na čiji povzdigi so v prvi vrsti interesirani hotelirji in gostilničarji. Povdarjal je, da je treba v obrtnih in prometnih zadevah skupnega dela brez zavisti, brez konkurence, ker tu gredo interesi skupaj. Tu ne sme biti ničesar oviranega po narodnosti. Vlada bode skrbela za razvoj, ljudstvo pa naj si samo pomaga. Minister Gessmann je hvalil krasote kranjske dežele in pohvalil kranjsko gostilničarsko potovanje, katero služi lahko za vzor in vzgled vsem drugim kronovinam. Minister je izrekel veselje, da so Kranjci, pozabivši na narodne in politične diference, ki v naši državi žalibog obstoje, prišli na Dunaj kot glavno mesto in izkazali čast, da so v njem iskali pouka in vzpodbudbe na skupno delovanje. Treba bo preskrbeti vse, kar zamore privabiti tujce v deželo. Ni pa boljše reklame, nego če so tujci zadovoljni s stanovanji in hrano. Seveda naloga ni lahka; Švica, tudi Nemčija in Francoska so nas na tem polju daleč prekosili. Minister je še zagotovil kranjski svojo naklonjenost in potem vsakemu udeležencu posebej stisnil roko. Z gg. Trnkoczyjem in dr. Krisperjem se je potem minister dr. Gessmann obširno razgovarjal o tujskem prometu in kranjskih razmerah, posebno o postojinski jami. Govor ministra se je sprejel z velikim odobravanjem od vseh strani in napravil globok vtis. Kranjski izletniki so se potem podali zopet na vozove in se odpeljali k skupnemu obedu v restavracijo »Pilsenerter«. Popoldne se je vršilo ogledovanje dunajske tovarne za led. Zvečer je bil zopet velik sprejem od strani dunajskih hotelirjev v hotelu »Hammerand«. Potovanje je s tem doseglo svoj višek in vsi udeleženci so navdušeni od uspeha, pa tudi od koristi, ki jih ima vsak posameznik, in od ugleda, ki si ga je pridobila kranjska dežela na polju tujskega prometa.

Nečuvane krivice koroškim Slovincem

Celovški »Mir« priobčuje:

Glede na nečuvane dogodke, ki so se prav v zadnjem času pri naših sodiščih odigrali in ki kažejo, da se na komando nemškonalne ulice slovenski jezik name-rava popolnoma postaviti pred sodna vrata, je naše politično društvo izdalo sledeči poziv slovenskim državnoborskim poslancem:

»Jezikovne razmere pri uradih na Koroškem so postale naravnost neznosne. Naša birokracija stoji na celi črti v službi bojevitiga nemškega nacionalizma. Jezikovni spori rešujejo se po uredniških najstrupenejših vsenemških časopisov in na zborih deželnih in celo krajevnih nacionalnih bogov in polubogov — z obvezno močjo za prizadete urade! Nikdar se še ni videlo bolj neodkritosrčnega, bolj hinavskega in brezsravnega početja, kot je boj nemškega šovinizma zoper najprimitivnejše jezikovne zahteve slovenskega naroda koroškega.

Še pred par leti našel si na naših sodiščih slovenske tiskovine, kakoršne so pri sodiščih za gotove, vedno se vračajoče in enakomerne rešitve itd. v navadi; pisali so se slovenski zapisniki, proglašale in izdajale razsodbe in odločbe v slovenskem jeziku. Taka je bila neoporečena jezikovna praksa še pred par leti. In danes? Tiskovine so pošle, slovenski zapisniki so izginili, na slovenske razsodbe in rešitve niti misliti ne smeš. Kazenske preiskave vo-

dijo se rajši brez zaslišanja obdolženca, nego da bi se dovolil zahtevati slovenski zapisnik. In ko sta pred kratkim dva slovenska odvetnika v pravdi dveh slovenskih strank pri okrajnem sodišču v Celovcu, v čigar okolišju biva celo po zloglasnem uradnem štetju okrog 13.000 Slovencev, hotela v slovenskem jeziku govoriti, se jima je to prepovedalo in kratkomalo besedo vzelo, nemškonalno časopisje pa ju kot »jezikovna hujška« na najinfamnejši način napada in vso nemško javnost v deželi in izven dežele alarmira na boj zoper slovensko — »poželjivost«!

Ne bavili bi se s takimi izbruhi patološkega razpoloženja, ko bi v tej jezikovni blaznosti ne bilo metode in ko bi se njenemu diktatu ne uklanjala naša oblastva.

Nemški teror je pri nas dosegel vrhunec. Nobeno imenovanje se ne izvrši brez privolenja nacionalne strahovlade. Kdor ni v njenem smislu punciari, ostane mu dežela hermetično zaprta. Še domačini Slovinci ne najdejo kruha doma, ako so le na sumu narodnjaštva; nasprotno pa so importu najneestrpnejših nacionalcev in nemškutarjev vrata v deželo na stežaj odprta.

Naše številne pritožbe ostanejo brez-uspešne. Niti ne rešuje se jih. Poznamo avstrijske oblasti: Ko bi ne bila pravica očito na naši strani, ne bilo bi nam dolgo čakati na — zavrnitev naših pritožb!

Nečuvno zatiranje koroških Slovinccev je moderne države nevedno in priča zajedno o sramotni slabotnosti koroškega nemštva, ki se vkljub svoji hvalisani kulturi boji svobodne konkurence s slovenskim narodom in je v stanu vzdrževati svoje neomejeno gospodstvo samo z umetnimi sredstvi sile in vladne pomoči.

Tem odnošajem mora biti enkrat konec. Koroškim Slovincem, ki jim zadnje čase z neverjetno lahkomišelnostjo nemškonalna birokracija bije v obraz, je začela prekipovati kri in ni jih volja, biti še dalje za igračo neodgovorni stranski vladi, ki se je zadnjega leta pri nas udomačila.

Zaradi tega pozivljamo slovenske poslance, da se zavedo svojih dolžnosti do najbolj zatiranega dela slovenskega naroda in da nemudoma ukrenejo potrebne, najbrezobzirnejše korake, da se koroškim Slovincem v jezikovnem oziru zagotovi, kar za svoj narodni obstanek in razvoj neobhodno potrebujejo in so deloma do zadnjega časa že imeli.»

AVSTRO-OGRSKA.

Tirolski deželni zbor.

Tirolski deželni zbor se skliče dne 27. aprila, da se konstituira. Deželni glavar ostane dr. Kathrein, namestnik pa dr. Conci.

Češki jezikovni spor.

»Union« poroča, da je Beck ob počitnicah na Brionskih otokih dokončal zadnje vrevanje zakonskega jezikovnega načrta, ki ga predloži zdaj prizadetim ministrom, da ga prouče. Kakor poroča »Narodna politika«, se predloži načrt nemškim in češkim voditeljem šele potem, če se o njem zjedini ministrski svet. Če pa ne pride v ministrskem svetu do sporazumljenja, kar je mogoče, ga tudi ne dobe prizadete stranke v proučevanje.

Cesarjev jubilej.

Dne 7. majnika pride na Dunaj, kolikor je dozda znano, poleg nemškega cesarja še 11 nemških vladarjev in hamburški župan. Po sedanjih dispozicijah obiščeta ob lepem vremenu nemški cesar in cesarica Miramar, na kar se izkrcata v Trstu. Če bi pa ne bilo lepo vreme, pa okrajšata morskovo vožnjo in se izkrcata na Reki. Nemški vladarji, ki pridejo na Dunaj, postanejo imejitelji avstrijskih čet, če še niso. Princa Avgust Viljem in Adalbert dobta šarži v naši armadi.

Weckerle na Dunaju.

Poročali smo že, da je došel 23. t. m. Weckerle na Dunaj, da se doseže kompromis z Aehrenthalom in Schönaichom glede na povišanje častniških plač. Znano je, da sta ministra izjavila v avstrijski delegaciji, da hočeta delati na to, da odobri ogrska delegacija v majniškem zasedanju Latour-Schrafflov predlog glede na povišanje častniških plač, ne da dobe za to ogrski delegati političnih koncesij. Zagotavlja se, da je vzela izjavo na znanje ogrska vlada ali vsaj ministrski predsednik Weckerle, predno sta jo podala Aehrenthal in Schönaich. Mažari pa delajo kljub temu nato, da dobe z ozirom na povišanje častniških plač koncesije, še predno se izvede volivna preosnova. Zanašajo se na miroljubnost krone in pa na znano dobrovoljnost avstrijske delegacije. Košutovci, ki se grozno boje volivne preosnove, si hočejo pred negotovo bodočnostjo vsaj

zagotoviti mažarsko armado. Ker jim pa vzame njihov boj proti povišanju gaž častnikom in plač moštvo vse simpatije v armadi, hočejo se izviti tako, da bi zvodili avstrijske merodajne kroge. Vtihotapljali so napačna poročila o položaju v avstrijsko časopisje, da zmedejo avstrijsko javno mnenje. Košut se je podal v Schönbrunn, da pregovori cesarja. Ni se oziral niti na cesarjevo bolehnost, marveč je mislil, da bo še bolj ravno zato vplival na cesarja. Mož se je pa zmotil, ker je vladar natančno pregledal ne posebno lepo Košutovo igro in prekrizal Košutove načrte. Nato so nadaljevali s podvojenjo silo boj v časopisju. Liberalno avstrijsko časopisje, in osobito ono, ki dobiva podpore iz avstrijskega dispozicijskega fonda, se je zavzemalo za mažarske zahteve. Dobro avstrijsko časopisje je pa prisililo Aehrenthala in Schönaicha, da sta izjavila, da odstopita, če ne bosta mogla peljati, kar sta obljubila. Weckerle dela zdaj na kompromis. Podpira ga pa avstrijsko liberalno časopisje. Dr. Weckerle predlaga, naj odgodijo delegacije na jesen in obeta, da v tem slučaju dovolijo Mažari povišanje častniških plač za nazaj s 1. julijem 1908., povišanje moštva pa s 1. januarjem 1909. Ker sta pa dala Schönaich in Aehrenthal besedo, da zborujejo delegacije že majnika, bi avstrijske stranke ne pritrdele, če se povišajo plače častnikom šele z julijem. Zato upajo pridobiti avstrijske stranke za odgojenje, če dovolijo Mažari, da se gaže povišajo še bolj nazaj. Mažari morebiti odnehajo, ker upajo, da dobe vojaške zastave poleg avstrijskega tudi ogrski grb, bordire pa tudi ogrske barve. Vprašanje o delegacijskem zasedanju rešijo čez nekaj dni.

C. IN KR. ARMADA.

Državnoborski vojni odsek

ima za svojo sejo dne 29. t. m. sledeči spor: Preskrbovanje onih, ki postanejo v aktivni vojaški službi nezmožni za delo in zaslužek. Nova doba in ljudska zbornica sta provzročili, da se bavi zdaj vojni odsek, ki mu načeljuje poslanec S. L. S. Poganič, tudi s socialnimi vprašanji, v kolikor se tičejo vojaštva in njih rodbin. Leta in leta so sklicali odsek le, če se je šlo za vojaške novince. Po iniciativi vojnega odseka je predložila vlada zakonski načrt o podporah rodbinam rezervnikov, ki so klicani k orožnim vajam. Finančni minister se je sicer dolgo branil in upiral, ker ga stanje na leto 3 do 4 milijone kron. Zdaj hoče odsek izvesti postavo o podporah onim, ki postanejo v aktivni vojaški službi nezmožni za delo in zaslužek. Vsakdo lahko uvidi, kako je to potrebno. Saj je vsak podjetnik danes po postavi primoran, da skrbi za svoje ljudi po zavarovalnici glede na nezgode, le največji delodajalec, država, naj bo prost.

Gorske havbice.

Poizkusi z novimi 10 cm. gorskimi havbicami z nizkimi lafeti imajo ugoden vtis. Pričakujejo, da nove havbice kmalu uvedejo.

Poizkušnja s sanitetnim vlakom.

Dne 27. t. m. se vrši tridnevna poizkušnja vožnja z Dunaja v Selzthal sanitetnega vlaka, ki bo opremljen popolnoma kakor v vojski. Za slučaj vojske aktivirajo vlak, da bo vozil nevarno ranjene osebe z bojišča. Vlak ima poveljniški, strežniški, bolniški, kuhinjski, rekvizitni in skladiščni voz. Poizkušnje vožnje se udeležijo zdravniki, podčastniki, sanitetni vojaki in zastopniki vojnega in železniškega ministristva.

PO UMORU POTOCKEGA.

Kdo postane gališki namestnik.

Ministrski predsednik baron Beck se je povrnil z Brionskih otokov na Dunaj. Včeraj dopoldne se je posvetoval z notranjim ministrom Bienerthom o imenovanju gališkega namestnika. »Poljsko kolo« in oba poljska ministra delata na to, da postane gališki namestnik deželni maršal grof Badeni. Načelnika »Poljskega kola« Glabinski in Stapinski sta se več časa posvetovala z Beckom o imenovanju namestnika. Došlo je na Dunaj tudi predsedstvo poljskega narodnega sveta, ki se posvetojuje danes z Beckom o imenovanju gališkega namestnika. Poljski narodni svet želi, naj postane namestnik poslanec Kozłowski.

Preiskava proti Sziczyńskemu.

Preiskava proti Sziczyńskemu se zaključila najbrže danes. Preiskovalni sodnik je izdal z ozirom na sedanje uspehe preiskave več tiralnic proti sokrivcem morilca, ki jih dostavljajo v dotične kraje avskultanti. Lvovskemu deželnemu sodišču je došla anonimna ovadba iz Krakova, da se hoče Sziczyński usmrtiti. Morilca so natančno preiskali, a niso našli nič sumljivega pri njem. Sziczyńskega bo zagovarjal socialnodemokratski poslanec dr. Liebermann.

Mladorusini obsojajo umor.

V Ivovski rusinski cerkvi je imel cerkven govor metropolit grof Szeptycki, ki pripada glavnim voditeljem mladorusinske stranke. V govoru je izjavil, da obsoja umor Potočkega. Napadalec je le po imenu kristjan. Ogorčeno morajo Rusini protestirati proti umoru, ki lahko zavleče vstajenje rusinskega naroda.

HRVAŠKA.

Razkol v Starčevićevi stranki.

Saborski klub Starčevićeve hrvaške stranke prava je imel v četrtek konferenco, ki je trajala skupaj devet ur. O tej konferenci priobčuje dr. Ante Pavelić, Ivan Peršić, dr. Mile Starčević in dr. David Starčević izjavo, iz katere izhaja, da so somišljeniki dr. Josipa Franka, bivšega predsednika stranke, delali zapreke novemu predsedništvu, vsled česar je bil sklican saborski klub, da odloči o bodočem delovanju stranke. Somišljeniki dr. Franka so branili svoje stališče ter po dr. Horvatu predložili resolucijo, ki obsoja postopanje sedanega predsedništva. Iv. Peršić predložil je drugo resolucijo, ki odobrava delovanje predsedništva ter se izreka za najodločnejši boj proti Rauchu in Weckerlu; v naglašanju velesrbske propagande vidi ta resolucija le maneuver. Dr. Rittig je v imenu zunanjih članov odobral delo predsedništva ter priporočal zblizanje hrvaških strank. Predlog dr. Horvata je dobil večino. Glasovanju so se odrekli dr. Rittig, dr. Kiš, Jemeršić in Novak, ki so pa načeloma soglašali s Peršičevim predlogom. Po glasovanju je odložil Luka Starčević predsedništvo ter izjavil, da izstopa iz kluba, ker vidi, da je skupno delovanje nemogoče. Z njim so izstopili dr. David in Mile Starčević, dr. Ante Pavelić in Ivan Peršić. Poslanci dr. Rittig, dr. Kiš, Kufrin, Jemeršić in Novak so izjavili, da obžalujejo razdor v stranki, da ostanejo trdno pri programu, temeljem katerega so izvoljeni in da se ne pridružijo nobenemu klubu. Končno pravi izjava, da si dr. Ante Pavelić in drugi ustanove svoje glasilo.

ITALIJA IN TURČIJA.

Italija ima nov spor s Turčijo. Zahteva namreč paroplovbo v tripolitanskih vodah ob severni Afriki. Ondotna vlada pa prepoveduje svojim podanikom vožnjo na italijanskih ladjah. Turški vladni krogi ne zaupajo italijanski politiki, ker jih Italijani večkrat izzivajo.

VELIKI KNEZ NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ V NEMILOSTI.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič se je sprl z glavnim moskovskim gubernatorjem Hirschelmannom. Car se je strinjal z gubernatorjem. Nikolaj Nikolajevič je bil na to odposlan na Kavkaz, mesto da postane generalissimus.

FRANCO OBDOLŽEN PONEVERJENJA.

Generalni prokurator je dvignil proti bivšemu diktatorju Francu obtožbo zaradi poneverjenja 2.500.000 nulrajzov državnega denarja. Proti Francu se izda povelje, da ga zapro.

BOJI V ANGLEŠKI INDIJI.

Mohmandsi so napadli od več strani 23. t. m. Smilo, a so pobegnili vsled streljanja iz topov. Angleži so odbili tudi napad na adjizajski most. Dve brigadi se koncentrirata pod poveljništvom generala Wilcocka ob meji, tretja se pa zbira kot rezerva v Bešavaru. Tudi v Anamu se pojavlja vstaško gibanje, ki so ga pa zadušili vojaki.

NAPAD NA GUATEMALSKEGA PREDSEDNIKA.

Predsednik Cabrera je obvestil velelasti o obširni zaroti proti njemu. Dozdaj so usmrtili na predsednikovo povelje 18 voditeljev zarote, ostali so zaprti. Cabrera je izdal oklic, ki naglašja, da zaupa ljudstvu in da hoče skrbeti z močno roko za red. Položaj je resen, dasi je navidezno vse mirno. Vojaki stražijo mesto.

Najnovejša politična poročila.

(Posebna poročila »Slovincu«.)

Atheist — samomorilec.

Praga, 25. aprila. Tu se je zastrupil filozof Ferdinand Koutsky iz Zlin na Moravskem. Bil je goreč pristaša Masařkyov. V svojih zadnjih pismih izjavlja, da je bogotajec in da noče imeti z duhovnikom nič opravka. — Kakršno življenje, takšna smrt.

Prihodnji teden v parlamentu.

Dunaj, 25. aprila. 30. t. m. se vrši važen ministrski svet. Odločilo se bo, ako bosta meseca maja sklicani delegaciji. Ako ne, potem bo treba prevdarjati, katera vlada bo morala demisijonirati, ali avstrijska, ali skupna, ali ogrska.

28. t. m. se snide gosposka zbornica. Seja bo bolj formalna. Brez debate se bo

vršilo prvo branje o delavskem ministstvu in se bo nato predloga izročila posebnemu v to svrho izvoljenemu odseku.

30. t. m. zboruje poslanska zbornica Na vrsti so: povišanje deželnoobrambovskega novinskega števila, avstrijsko-srbska pogodba in proračun.

Kdaj se snide proračunski odsek, da reši še ostale točke proračuna, še ni znano.

29. t. m. zborujeta dva odseka: brambeni in pododsek za rudarsko varstvo. Slednji se bo posvetoval o pripravah za enketo o rudarsko-delavskem zakonu.

Dobro poplačano potovanje.

Cetinje, 25. aprila. »Glas Črnogorca« poroča, da je car knezu Nikiti dal iz svojega privatnega premoženja 80.000 rubljev, baje za vzdrževanje nekega samostana, in mu obljubil letno podporo 300.000 rubljev v vojaške namene. Tudi je dosegel, da se bo nova železnica končala v Baru.

Na Daljnem Vzhodu.

London, 25. aprila. Japonska industrija tako izrablja Kitajsko, da se pripravlja proti Japonski resen protidpor. Kitajci japonsko blago bojkotirajo, Združene države povsod podpirajo Kitajce proti Japoncem, zdaj pa se celo krha angleško-japonska zveza, ker Angleži, stanujoči na Vzhodu, pritiskajo na svojo vlado, da se postavi japonski osvajaški politiki po robu. Enako razporejen je vlad v angleških mornariških in armadnih krogih.

Peterburg, 25. aprila. Ruski listi in pariška izdaja »New-York Herald« potrjuje, da se v Koreji razširja protijaponsko gibanje. Čeprav Japonci kruto zatro vsako vstajo, se punta cela dežela. V japonskih rokah je le glavno mesto Seoul in bližnje obrežje. Vsak teden se vrše med domačim prebivalstvom in posameznimi oddelki japonske garnizije krvavi pobjoi, v katerih pade mnogo Korejancev, ki so slabo oboroženi. Koncem preteklega tedna je v bližini Mučunga padlo 103 Korejcev, 200 jih je pa bilo težko ranjenih. Japonci konfiscirajo vse vesti o uporu.

Dnevne novice.

+ **Deželni glavar** Fr. Šuklje potuje te dni po Beli Krajini. Vrne se pričetkom prihodnjega tedna.

+ **»Nova metla v deželnem šolskem svetu«.** Pod tem naslovom je nastalo v »Narodu« strašno jokanje in stokanje. Človeku bi se res kar smilili ti ubogi jokavci, ako jih ne bi poznal do dobrega še od prej. Liberalci so res prave šleve: Če kod zmagaja kakšnega pol liberalca, je ves »Narod« poln baharije, častitk in brzozavk, če se pa kakšnemu liberalcu le malo na prste stopi, pa nastane tako strašno jokanje in zdihovanje, kakor bi tulilo tristo lačnih šakalov. Pa uživajmo »Narodovo« mizeriadi v njeni pristni celoti. Glasilo liberalne »inteligence« piše: »Nova metla v deželnem šolskem svetu. Z večerajšnjim dnevom sta vstopila v deželni šolski svet kot zastopnika deželnega odbora dr. Šusteršič in dr. Ev. Lampe. Ko je deželni odbor volil svoja zastopnika za deželni šolski svet, se je to zgodilo v znamenju gesla, ki prica, da hočejo klerikalci z brutalno brezobzirnostjo izkoriščati moč, ki so jo dobili v roke. Vae victis! Gorje premagancem, je pri tisti volitvi v deželnem odboru proglasil deželni glavar Šuklje. Napredno učitelstvo je dobro, da sta z dr. Šusteršičem in z dr. Lampetom vstopila v deželni šolski svet dva skrajna, brezobzirna nasprotnika šolstva in učiteljstva. Bili so ljudje, ki so računali, da bo pač le malega pomena, četudi prideta dva klerikalca kot zastopnika deželnega odbora v deželni šolski svet, češ, vlada ima vseeno večino in zgodilo se bo vendar samo to, kar bo hotela vlada. Račun je pravilen. Poleg dveh zastopnikov cerkve in dveh zastopnikov deželnega odbora, torej štirih klerikalcev, sede v deželnem šolskem svetu še vladni svetnik Kaltenegger, deželna šolska nadzornika Hubad in Levec, realčni ravnatelj Junowicz, učiteljski ravnatelj Črnivec in zastopnik mesta ljubljanskega dr. vitez Bleiweis. Vlada ima torej vedno večino, tudi v slučaju, če glasuje dr. Bleiweis s klerikalci, ker tedaj dirimira deželni predsednik baron Schwarz. V tem dejstvu so mnogi videli jamstvo, da ostaneta pravica in zakon v veljavi vzlic temu, da sta poleg dveh cerkvenih zastopnikov prišla v deželni šolski svet kot zastopnika deželnega odbora še dva klerikalca. Pravica in zakon! Lepo se to sliši, a pomena to nima nobenega, kajti vlada je popolnoma kapitulirala pred klerikalci in takoj prva seja deželnega šolskega sveta je pokazala, da vlada neče biti nepristranska in pravična ter da je komando v deželnem šolskem svetu izročila dr. Šusteršiču. In dr. Šusteršič je koj v prvi seja deželnega šolskega sveta prevzel

dejanjsko komando in obveljalo je vse, kar je zahteval. Jaklič, nadučitelj v Dobropoljah! Fabinc službenim potom prestavljen z Jesenic v Svibno. To sta dva slučaja, ki drastično ilustrirata razmere v deželnem šolskem svetu in postavljata v bengalično luč deželnega predsednika barona Schwarza. A kaj naj rečem o imenovanju g. I. Jegliča za začasnega vodjo II. mestne deške ljudske šole? To imenovanje je provokacija prve vrste, ker se je pri tem imenovanju pokazalo vladno hlapčevstvo klerikalcem. To imenovanje je eklatanten dokaz tiste politične korupcije, ki jo je zanesel na Kranjsko baron Schwarz. Gospod Jeglič je pač imenovan le za začasnega vodjo, a z njegovim imenovanjem je vendar ustvarjen preudic in čisto nič ne dvomimo, da postane na tem mestu tudi definitivni. To imenovanje je krivično in koruptno, kajti prezrti so bili sposobnejši in starejši kompetentje. To imenovanje je pa tudi politični škandal, zakaj deželni šolski svet je popolnoma prezrl terna predlog mestnega šolskega sveta. Ta je predlagal tri odlične šolnike, a nobeden izmed teh treh ni našel milosti, marveč je bil imenovan mož, ki so si ga izbrali klerikalci. Nova metla pometi dobro in že numerira kosti naprednim učiteljem. — To je res v srce segajoč »Miserere«. Pa iz njega se čita še nekaj drugega. Kako vzdihuje užaljena liberalna duša po **slovensko-nemški liberalni zvezi**, katere faktični konec je bil šele tedaj, ko sta vstopila dr. Šusteršič in dr. Lampe v c. kr. deželni šolski svet. Takoj se je izpremenil položaj v **narodnem oziru**. Novodošla člana je pozdravil deželni predsednik in otvoril sejo **samo v slovenskem jeziku**, oba zastopnika S. L. S. in cerkvena zastopnika so govorili samo slovensko, in s tem je priborjena tudi v c. kr. deželni šolskem svetu slovenščini enakovrstnost. Da se to tudi zunanje dokumentira, sta zahtevala zastopnika dežele odslej slovenska vabila k sejam, kar je deželni predsednik označil kot »samo ob sebi umevno.« Tako je začela »nova metla« in je najprej pomedla velik kos nemškutarije in priborila natorne pravice naši materinščini. Zdaj pa »Nar.« zdihuje po stari slovensko-nemški zvezi, ko je gospodarila v deželnem šolskem svetu edino le nemščina in ko so tudi »narodni naprednjaki« nemškutarili, kakor bi bili vsakikrat slovensko pozabili, ko so prestopili prag vladne palače. Vsa slovenska javnost mora z zadoščanjem in veseljem pozdravljati to izpremembo, in liberalni jok in stok ne bo več nikogar ganil. Glede osebnosti nam pa ni treba braniti dr. Šusteršiča in dr. Lampeta. Oba že vesta, kaj delata, in sta tudi takoj v prvi seji najodločnejše branila politično in socialno svobodo učiteljskega stanu in osebja. Kdor ima čisto vest, se teh dveh gospodov ne bo bal. Kdor ima pa slabo vest, mu tudi jokanje po »Narodu« ne bo pomagalo.

+ **Ponesrečena denunciacija.** Kranjski Pirc, ki je komaj prodril s par omahujočimi glasovi, se je hotel maščevati in je denunciral gg. prof. Evgena Jarca in dr. Jos. Debeveca, da sta storila »crimen leasae maiestatis«, ker sta nekim osebam dejala, da naj volijo raje Pavšlarja kakor pa Pirca. Popolnoma nič nedostojnega ali kakorkoli kompromitujočega se jima ne more očitati, kajti če kdo svojemu znancu na tihem reče, koga naj voli, to se še nikoli ni smatralo kot kaj nedovoljenega. Barvar Pirc se je pa postavil na drugačno stališče in je zahteval v svoji denunciaciji, da se naj profesorja kaznujeta od šolske oblasti. Stvar je prišla v sejo c. kr. deželnega šolskega sveta, in konec je bil ta, da je šla Pirčeva denunciacija v koš. Poslanec kranjskega mesta se je torej korenito blamiral. Pirc je bil že prej zelo majhen, zdaj je pa še manjši.

+ **Nova pravila »Slovenske krščansko-socialne zveze«** so potrjena. Nova pravila imajo obširnejša določila o telovadnih »odsekih« in dajo »Slovenski kršč. soc. zvezi« pravico, da prodaja razno blago na korist obmejnim Slovincem.

+ **Jezikovni škandal!** Pri okrajnem sodišču v Celovcu se je vršila 21. t. m. obravnavna, pri kateri sta zastopala dve slovenski stranki dva slovenska odvetnika. Zastopnika izjavita takoj v začetku obravnave, da se bodeta posluževala v svojem govoru le slovenščine, ker je tožba slovenska in ker je materni jezik obeh strank slovenski. Sodnik sklene nato, da se ima obravnavati nemško in da morata tudi zastopnika govoriti nemško. Ker izjavita obadva zastopnika, da bodeta vključ temu govorila samo slovensko in tudi predloge stavila samo slovensko, razglasi sodnik sklep, s katerim naznanja, da odtegne obeh zastopnikoma besedo. Obenem razglasi sklep, da se prestavi razprava na nedoločen poznejši dan, da povabi osebno obeh stranki k razpravi ter bo z njima sam brez zastopnikov razpravljaj. Kaj takega še ni doživela Avstrija. Ko

bi se zgodilo to na Češkem, bi nastala rabuka, da bi se država tresla!

+ **Vabimo vse svoje somišljenike in somišljenice** posebno iz Ljubljane in ljubljanske okolice k **javni telovadbi, katero prirede telovadni odseki v nedeljo, dne 3. maja, ob 5. uri popoldne v veliki dvorani hotela »Union«.** Prihitite vsi, ki se hočete veseliti napredka naše mladine! Prosimo vse somišljenike in somišljenice za živahno agitacijo, da se javna telovadba naših telovadnih odsekov najsijajnejše izvrši!

Odbor »Slovenske krščansko-socialne zveze«.

+ **Volitev.** Na Ježici je bila 23. aprila volitev župana in svetovalcev. Za župana je bil v tretje izvoljen Anton Vilfan, gostilničar na Ježici; svetovalci so: Vinko Ahlin, Josip Skerlep, Franc Sitar, Franc Plevnik, Mihael Dimnik in Anton Lenče.

+ **Iz odborove seje »Kmečke zveze v ljubljanski okolici« dne 21. aprila t. l.** Poslanec S. L. S. se naproša, da postane okrajna ceste na Ig deželna cesta. Glede okrajne ceste iz tovarne v Vevčah do Zaloga se izraža želja, da se ta cesta popravi. Cesta, za katero je obvezana skrbeti papirnica v Vevčah, je v tako slabem stanu, da je v nekoliko deževnem vremenu nemogoče voziti po njej s tovornimi vozovi. »Kmečka zveza« protestira proti postopanju ljubljanskih policijskih organov, ki izlivajo na mitnicah kmetičam mleko, ki ga dostikrat niti ne preizkusijo. Ako mleko nima dovolj maščobe, ga policija nima pravico izliti, ker ni ponarejeno in ga kmet še zmiraj lahko porabi, če za drugo ne, pa za krmiljenje živine. Magistrat ima pač pravico, da za brani uvažanje slabšega mleka v mesto, a istega ne sme uničevati. Slabo mleko naj se zapečati in naj se ga pošlje v kemično preizkuševališče c. kr. kmetijske družbe, kjer naj se preišče, če je mleko neužitno, na stroške kmetov, če je pa mleko užitno, pa na stroške magistrata. Seveda mora magistrat v zadnjem slučaju tudi kmetu povrniti škodo. Če je mleko slabo, naj se kmet kaznuje, a ne na izjavo kakega neukega policaja. Poslanec S. L. S. se prosi, da ukrenej glade tega vse potrebno.

+ **Za S. K. S. Z. — prvo jubilejno krono** so darovali: kaplan P. Natlačen, gospa Klementina Vukšinič, Dav. Vukšinič, vsi v Metliki. Hvala! Naj po celi domovini ne doni samo klic »V spomin cesarjevega jubileja eno krono S. K. S. Z.« ampak naj se jubilejne in nejubilejne kronice »Slov. kršč. soc. zvezi« tudi res pošiljajo. Požrtvovalne somišljenike v posameznih krajih prosimo, naj prevzemo nabiranje kronic za »Slov. kršč. soc. zvezo« in naj z imenikom darovalcev skupno svoto dopošljejo »Zvezi«!

+ **Slovenski umetniki v tujini.** V zagrebškem narodnem gledališču sta dosegla Borštink kot Napoleon v »Gospoj Walewski in kot Svengali v »Trilby«, Borštink-Zvonarjeva pa v »Trilby« popolne uspehe. — Irma Polakova bo od 1. maja naprej gostovala v Sarajevu.

— **Kranjska vina v Pragi.** Z ozirom na tozadevno našo v večerajšnjem »Slovincu« pod gorenjim naslovom priobčeno notico, se nam javlja, da se kranjska vina ne bodo točila na razstavi, marveč za časa razstave v mestu in sicer v treh raznih gostilnah, katerih naslove objavimo, ko se bo vino pričelo točiti. Prvotno se je pač nameravalo točiti v razstavi sami, toda v ta namen ni bilo dobiti prostora, čeravno so se merodajne osebe že pred več meseci za to na predsedništvo praške razstave obrnile; postavljanje posebnega pavilijona bi bilo pa s preveliki stroški združeno. S prvo pošiljateljico je že preskrbljeno in tudi poznejše nakupovanje in odpošiljanje kranjskih vin omenjenim prodajalcem bodo preskrbljevali deželni vinarski komisar Gombač, vipavsko kmetijsko društvo in vipavska zadruga. Opozarjamo na to vse slovenske obiskovalce praške razstave že sedaj, da bodo vedeli, kje se razveseliti s pristno domačo vinsko kapljico.

— **Gledališke predstave v društvu »Kranj«.** Nocoj se uprizori: »Čevljar baron«, šaljiva igra s petjem v treh dejanjih. Jutri, v nedeljo 26. aprila, ob 4. uri popoldne se bode v dvorani na »Novi Pošti« v Kranju predstava ponovila pri znižani vstopnini.

— **Prvi strelni odsek na Goriškem** snujejo fantje izobraževalnega društva v Drežnici. Vojna oblast gre na roko takim odsekom ob meji s puškami in strelivom.

— **Na potu iz cerkve utonil.** 72 letni Anton Kozlovič iz Šterne pri Grožnjanu vračal se je na veliko soboto zvečer iz cerkve ter zgrešil pot, padel v velik vodnjak, kjer je utonil. Domačini so ga iskali vsjo noč in šele drugo jutro našli mrtvega v vodnjaku.

— **Poskušen umor in samoumor.** Jožef Logar in Jožef Ferjančič, rudarja v Idriji, sta velikonočno nedeljo popivala po raznih gostilnah in ko sta bila popolnoma vinjena, je vže proti jutru drugi prvega

zvabil na svoj dom, da bi skupaj spala. Ko je Logar zaspal, je naenkrat začutil bolečine na levem sencu in opazil, da je obstreljen od svojega tovariša, ne da bi vedel, zakaj je to storil. Ferjančič pa je sebe tako močno ustrelil, da je kmalu nato umrl. Obstreljenega Logarja so prepeljali v tukajšnje bolnišnico.

— **Obstrelba.** Dne 23. t. m. je v vasi Jezero pri Ljubljani nek deček s samokresom streljal ptiče ter naenkrat brez vsakega vzroka pomeril na v bližini se nahajajočega 10 letnega pastirja Antona Ordina. Zadel ga je znatno na nogo ter so ponesrečenca morali prepeljati v deželno bolnišnico.

— **Nov poštni urad.** Dne 1. maja 1908. odpre se na Uncu v političnem okraju Logatec nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožnjo pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštne hranilnične urada. Zvezo bo imel s poštним omrežjem po obstoječi poštni vožnji Rakke - Planina.

— **Jubilej Andreja Fijana.** Intendant hrvatskega deželnega gledališča, odlični hrvatski umetnik Andrej Fijan je v četrtek čisto na tihem praznoval 35 letnico svojega delovanja na hrvatskem odru.

— **Samoumor Tržčana v Parizu.** Finančnik Fric Perugia se je ustrelil v nekem pariškem hotelu. Isti je rodem Tržčan. Stanoval je v Londonu. Bil je svak Ludovika Rotschilda. Vzrok samoumora so velike izgube na borzi.

— **Profesor Šurmin vpokojen.** Vpokojevit vsučiliškega profesorja poslanca Šurmina je gotova stvar. Edini razlog pensioniranja je ta, da je Šurmin podpisal manifest hrvatsko-srbske koalicije.

— **Župan v Varaždinu.** Včeraj je bil v Varaždinu izvoljen za župana Starčevićanec dr. Jurinac.

— **Ivo pl. Hreljanovič umrl.** V Zagrebu je umrl predvčerajšnjim Ivo pl. Hreljanovič, bivši intendant zagrebskega gledališča, v starosti 44 let. Pokojnik je bil rojen leta 1864. v Veroni kot sin hrvatskega častnika. Dopržil je dunajski konservatorij ter bil več let operni pevec na Nemškem. Zadnji čas je živel v Senju, kjer je med drugimi spisi izdal veliki angleško-hrvatski slovar. Bolehal je že tri leta.

— **Na smreko se je obesil** v Lokovcu v kanalskem okraju na veliki petek posestnik Anton Šuligoj. Vzrok: domači prepir.

Štajerske novice.

š **Novice iz Celja.** Slovenci v Celju so včeraj v prvič igrali na svojem igrališču (Lawn Tennis). — V perihnici porodila je pred 4 tedni služkinja krepkega dečka, katerega je v trenutku zadušila ter vtaknila v kot med cunje in svoje delo nadaljevala. Gospa opazivši njeno spremembo, jo vpraša, kje je otrok, ker pa je tajila, jo je javila orožnikom. Šla je korajžno v zapor. Gospa brez otroka bi zadavljenega otroka rada v izrejo vzela.

š **Obesil se je** v Donawitzu na Zgor. Štajerskem 21 letni tovarniški delavec Fr. Plečko iz Vrhol v konjiškem okraju. Našli so ga v sredo zjutraj v njegovem stanovanju mrtvega. Siromak ni imel ne dela ne jela.

š **Na graškem vsučilišču** traja vpisovanje za drugi semester za one, ki hočejo vložiti prošnjo za oproščenje kolegnine do inkluzivno 29. aprila.

š **Stavba celjske višje gimnazije** je zopet za nekaj časa odgodena.

š **Zblaznel je** v Sv. Jederti nad Laškem veleposestnik J. Štrumbel. Odpeljali so ga v blaznico v Ljubljano.

š **Umrl je** pri sv. Križu nad Mariborom učiteljščnik g. Henrik Lorbek.

Ljubljanske novice.

lj **Javna telovadba v Ljubljani,** dne 3. maja obeta biti tako dobro obiskana, da prosi ljubljanski odsek, da naroče zunanji udeleženci pismeno, koliko vstopnic naj se jim prihrani. To velja zlasti za člane odsekov. V predprodajo se bo dalo le malo vstopnic prihodnji teden. In sicer se bodo prodajale te v trafiki g. Soukala pred stolno cerkvijo. Cene vstopnicam so: na galeriji nad odrom in vhodom po 2 K, na stranskih galerijah po 1 K, stojišča po 60 vin. Vstopnice za komerz se bodo prodajale pri blagajni. Vstopnice se pismeno naročajo pri br. Francu Pucu, tajniku Zveze telovadnih odsekov v Ljubljani (Uredništvo »Slovenca«).

lj **Okrog zemlje v 80 dneh.** Slavnemu ljubljanskemu občinstvu se zopet jutri nudi lepa prilika, slediti drznemu Angležu Phileas Foggu na potovanju okrog zemlje v 80 dneh. Katol. društvo rokodelskih pomočnikov priredi namreč jutri, v nedeljo, ob 7. uri zvečer v Rokodelskem domu gledališki večer, pri katerem se bo vpriporila po znanem romau Julesa Verne prirejena

veseloigra »Okrog zemlje v 80 dneh«. Kogar zanima pot iz Londona v indijske pragozde na obali svete reke Ganga, od tod med Kitajce in Japonce, in črez prerije ameriške po pacifični železnici v New York, in naposled po parniku nazaj v London, naj pride jutri v Rokodelski dom.

lj **V znamenju Bergantovih knedeljev.** Piše se nam: Nadučitelj Anton Likozar stoji sedaj na čelu »narodno-napredne« agitacije v šentjakobskem okraju. Njegovo glasilo je »Narod«, ki je opetovano sramotil Salezijance, a Likozar se kljub temu vsak dan Salezijancem odkriva. Če le more Likozar, dobi duhovniško družbo in semtertje je pri duhovnikih doslej res dobil odprta vrata. G. Anton Likozar je sedaj ustanovil za šentjakobski okraj liberalno politično društvo ter je sklical predvčerajšnjim »ustanovni« shod. G. izkuhar Bergant je na ustanovnem shodu liberalnega političnega društva za šentjakobski okraj prebral pravila. § 2. določa, da smejo pri Bergantu samo liberalci knedelje jesti. S tem se pospešuje duševni in gospodarski napredek šentjakobskega okraja. Kancelist finančne prokurature g. Josip Zupančič je, ko je bil sprejet za društveno znamenje »Bergantov knedelj«, prevzel nalogo, da bo zapisoval vse »klerikalce«, ki ne bodo marali za Bergantove knedelje. Ta gospod je izvoljen za tajnika. Tudi v odbor so izvolili poleg Antona Likozarja samo take postavne možakarje, katerih zunanjščina že priča, da se dobro razumejo na knedelje: trgovca z oblekami na Starem trgu Alojzija Jesenka, šefa Skaberne-tove trgovine Frana Anderwalda, Urbančiča Valentina, gostilničarja Josipa Plan-karja, Matko Čadeža, tapetnika Frana Šebra, Marenče Jurija, Rudolfa Škulja in Antona Jerančiča. Bergantov ata so določeni za to, da bodo za vse te gospe delali knedelje, ker se na drug posej na razumejo. Kakor v Šiški komar, tako slaven bo postal v šentjakobskem okraju Bergantov knedelj in vsi, ki si bodo ta knedelj izbrali za svoje vodilno znamenje! Mi bomo seve skrbeli za to, da se bo tem gospodom pri največjem apetitu časih — zale-telo. Nekaterim gospodom bo odslej večkrat zabelil knedelje tudi »Domoljub«.

lj **Uradne ure pri deželnem knjižovodstvu** je deželni odbor provizorično odredil od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne, mesto dosedanjih od 8. do 2. ure.

lj **Osebna vest.** Ivan Junz, c. kr. poštni kontrolor, je premeščen iz Pulja v Ljubljano.

lj **Konkurenca slovenskemu gledališču v Ljubljani.** Za Antonom Verovškom je odšla na tržaško gledališče ga. Gusta Danilova. Sedaj je podpisal pogodbo s tržaškim slovenskim gledališčem tudi g. Hinko Nučič. Baje odide v Trst tudi ga. Kreisova. Tržaško dramatično društvo namerava od prihodnje sezone nadalje vpriprajati po dve predstavi na teden. Slovenskega osobja na slovenskem gledališču v Ljubljani skoro ne bo več. Ostal nam bo samo g. Danilo, katerega bi pa skoro gotovo tudi drugod angažirali, če bi se bolje mogel učiti svojih vlog!

lj **»Ljubljanska kreditna banka«.** V včerajšnji seji upravnega sveta »Ljubljanske kreditne banke« je bil na mesto umrlega g. Frana Kollmanna izvoljen II. podpredsednikom g. Ivan Knez, veletržec itd. v Ljubljani.

lj **Osebnosti.** V hotelu »Union« ložira: ekselencja dr. Heinrich pl. Wittek, tajni svetnik in minister v pokoju z Dunaja, podpolkovnik generalnega štaba plemeniti Felix, in ogrski državni poslanec, znani ogrski magnat, dr. Bela pl. Barabas iz Budimpešte.

lj **Umrl je** tretji cerkovnik stolne cerkve sv. Nikolaja, Franc Habič, star 71 let. Z velikim zvonom je zvonil 51 let. Svetila mu večna luč. — V Trstu je umrla soproga tukajšnjega lekarnarja g. Gabrijela Piccoli.

lj **Zborovanje kranjskih mesarjev v Ljubljani.** Od zadruge mesarjev in prekajevalcev v Ljubljani smo prejeli: I. zadruga mesarjev in prekajevalcev s sedežem v Ljubljani, bode imela sestanek vseh mesarjev cele dežele v sredo, dne 29. t. m. ob 2. uri popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«. Zborovalo se bode glede prodaje sirovin, t. j. kož in loja. Cene kož so v zadnjem času skoraj nič manj kakor za 40 vinarjev pri kilogramu padle. Zadrugi mesarjev se zdi umestno, da se tukaj na sestanku dogovori, na kak način bi se dalo odpomoči takemu neopravičenemu znižanju, da ne bode zopet vse prišlo na konsumente oziroma odjemalce mesa, ki se danes itak že pritožujejo o draginji mesa. Vse g. mesarje opozarjamo na važno zborovanje, če pa mogoče kateri po pomoti vabila ni prejel, naj nam tega ne šteje v zlo pri tako veliki množini članov. Torej z geslom: »Dne 29. t. m. vsi na shod.«

lj **Telefonsko omrežje** v Ljubljani ima 260 naročnikov.

lj **Prememba posesti.** Hišo bratov Schreiner v Ključavničarskih ul. 5 je kupil na javni dražbi stavbinski mojster g. Filip Supančič za 20.000 K.

lj **»Vlom« v »Unionu«.** Včerajšnji »Narod« registrira novico o »vlomu« v »Unionu«, ki se je izvršil predvčerajšnjim ter je bil pokraden iz raznih omar denar. Mi povdarjamo dvojno: Prvič ima »Narod« v »Unionu« zanesljivega poročevalca, drugič osvetljuje ta vlom vzorni red, ki vlada v »Unionu«. Nas veseli, da »Narod« pomaga napravljati red v »Unionu«. V tem smo z »Narodom« prav gotovo edini, ker menimo, da bi se dalo takim »vlomom« brez težav in konferenc v okom priti.

lj **V deželno blaznico na Studencu** so oddali mesarskega mojstra v Ljubljani Jožefa Prepeluha.

lj **Dražba vojaških konj.** Oskrbovalna komisija c. kr. domobranskega pešpolka št. 27 naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo dne 5. maja t. l. ob 9. uri dopoldne dva konja za ježo na dvorišču mestne topničarske vojašnice v Ljubljani, Dunajska cesta št. 58, dražbenim potom prodala.

lj **Ljubeznivi mirilci.** Hlapca Ivan Peterlin in Edvard Zenek sta se včeraj popoldne na Sv. Petra nasipu sprla in se metala po tleh. Mino je prišlo sedem moških, ki so hlapce pričeli miriti s palicami. Mirili so pa na ta način tako dolgo, da je Zenek obležal na tleh nezavesten in so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

lj **Posledice steklega psa** so se že pokazale. Pred par dnevi je tak pes ugriznil brivskega pomočnika Stanka Kelšina, katerega so morali prepeljati v Pasterjev zavod na Dunaju. Tudi v Črni vasi je nek pes ugriznil 9 letnega Alojzija Zajca. Dotičnega psa ima sedaj konjač in se kmalu pokaže, jeli zdrav ali ne.

lj **Umrlj so v bolnici:** Fran Bezlan, dninar; Fran Jerič, rudar; Avguštin Krašovec, rudar; Jakob Anderle, dninar.

lj **O aretovanem Preku** se nam še poroča: Prek je prišel dne 14. t. m. v farno cerkev v Rovi, kjer je vlomil v dva nabiralnika in odnesel okolu 20 K denarja. V bližini Rove je ob cesti odtrgal z nekega križa Boga in ga vrgel proč. Orožništvo je Preka aretvalo in ga izročilo c. kr. okr. sodišču v Kamniku, odkoder je pa že drugi dan pobegnil iz zapore. Šel je potem skozi Medvode na Ig, kjer je ukradel posestnikovu sinu Antonu Čepelniku hranilnično knjižico, s katero je prišel, kakor že povedano, v neko izseljevalno pisarno v Kolodvorskih ulicah. Predno je šel Prek v pisarno, je hotel obiskati v šentpeterski vojašnici jetničarja, ker pa tega ni našel, je dal njegovi hčerki IV. zvezek Valvazorja, češ, da ga je poslal nadporočnik baron Esterhazy za vojaško knjižnico. (Najbrže pozna Prek jetničarja že od preje in ga je hotel na primeren način »obiskati«.) Prek je eden najnevarnejših in silovitih tatov. Svoj posel je pričel v Ljubljani s tem, da je rezal po hlevih konjem repe. Ko je bil aretovan, je imel s policijo takoj javno nasilstvo. Od vojakov je pobegnil, skušil je tudi prisilno delavnico, kjer ga istotako niso držale ključavnice. Prek je prepotoval, ko je prišel na prosto Svico, Franco-sko, Špansko in Ameriko, odkoder je prišel zopet v Ljubljano in bil v Kolodvorskih ulicah aretovan. Med aretovanjem je ukle-njen streljal na policijskega stražnika in pobegnil. Ko se je zopet povrnil, je bil aretovan v Škofji Loki in izročen vojaški oblasti ter obsojen na dveletno ječo. Odkod se je sedaj priklatil ni znano. Pri osebni preiskavi so dobili pri njem še odrezek poštne nakaznice z izbrisanim datumom, poročni list, glaseč se na ime mesarja Lovrencija Šusteršiča, laško potrdilo ljudskega štetja in več drugih sumljivih papirjev. Prek je, ko je prišel v Ljubljano, imel pri sebi rjavo ročno torbico in dežnik, ki je pa te stvari nekje popustil. Kdor jih ima, naj jih izroči policiji.

lj **Pogreb Habičev** bo jutri ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu.

Razne stvari.

Napad na duhovnika.

V rimski okolici pri Albanu je napadlo pet lopovov dva duhovnika, ki sta se izprehajala in ju ranilo. Duhovnika sta v bolnišnici. Rimski prefekt je izjavil sožalje kolegu, ki mu pripadata ranjena duhovnika.

Velik požar v Braili.

V brajskem pristanišču je pričelo goriti v zalogi desk tvrdke Gaetano in Franimi. Požar se je naglo širil. Zgorelo je 150 vagonov desk in pristaniške priprave. Škoda je ogromna.

Grozen umor.

V Bjelani, Galicija, sta na grozen način umorila delavčeva žena Bruzda in njen ljubimec Ovcac Bruzdininega moža. Skupno sta ga napadla. Ko je klical za pomoč,

mu je odrezala z nožem žena jezik, nato sta ga ubila s sekiro. Morilca sta že zaprta.

Grof ponarejalec denarja.

V Boulogne sur Mer so zaprli italijanskega grofa Marcheti in njegovo ženo, ki sta obdolžena, da sta ponarejala denar. Ponarejevalca imata sokrivce v Londonu in v Marseillu.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZADOŠČENJE POSLANCU GOSTINČARJU.

Idrija, 25. aprila. Neomejeno zaupanje in veliko veselje k sijajnemu zadoščenju izražajo svojemu vrlemu poslancu Gostinčarju idrijski zavedni volivci.

Idrija, 25. aprila. Veselimo se zadoščenja po vrhovnem kasacijskem sodišču delavskemu in zares delavnemu poslancu Gostinčarju. Le povsod naj pride prava resnica na dan, potem se ne bomo bali nikogar. Gostinčarjevi volivci na Vojskem.

UPORNI POŠTNI URADNIKI.

Praga, 25. aprila. Poštni uradniki na železnici Dunaj - Tešin niso hoteli sprejeti poštinių pošiljatev, ker je bil napis na zavrtkih češki.

PODRŽAVLJENJE LEKARN V AVSTRIJI.

Dunaj, 25. aprila. »Zeit« poroča, da so se pričeli pogajanja radi podržavljenja vseh lekarn v Avstriji. Lekarnar Willerth, predsednik gremija lekarnarjev, je dobil nalog, da izdela tozadevno spomenico.

RAZDOR V STRANKAH NA HRVATSKEM.

Zagreb, 25. aprila. K razporu v Starčevićevi stranki prava se še poroča: Hrvatsko Pravo ostane v Frankovih rokah. Starčević - Paveličeva skupina ustanovi nov list »Hrvatska Sloboda«, katere prva številka izide danes. Za list so vložili dr. Ante Pavelič 40.000 K, dr. Mile Starčević 20.000 K. V uredništvo »Hrvatske Slobode« stopi Martin Lovrenčević, iz uredništva »Hrvaškega Prava« urednik dr. Peršič. V uredništvo »Hrvatskega Prava« sta vstopila Milobar in Matoš.

Zagreb, 25. aprila. Tudi v socialnodemokraški stranki na Hrvaškem je razdor. Radikalni elementi niso zadovoljni s stališčem stranke pri zadnjih volitvah in hočejo ustanoviti posebno stranko ter izdati nov list.

ŠTRAJK KROJAČEV NA REKI.

Reka, 25. aprila. Vsi krojaški pomočniki so pričeli štrajkati, ker jim gospodarji nočejo povišati plač. Zadruga krojačev je sklenila odkloniti pretirane zahteve pomočnikov in toliko časa ne vsprejemati naročil, dokler štrajk ne poneha.

ODLIKOVANJE.

Trst, 25. aprila. Odvetnika dr. Karol Dompieri je cesar odlikoval s komturskim križem Franc Jožefovega reda.

ŠTRAJK KONČAN.

Tržič, (Monfalcone), 25. aprila. Štrajk delavcev v tukajšnji ladjedelnici je končan. Delavci gredo v ponedeljek na delo. Dosegli niso nič.

KOT OGLEDUH PRIJET.

Gradec, 25. aprila. Umirovljeni častnik, baron Werther je bil v Italiji pri fotografiranju aretiran. Ko so ga v Vidmu zaslislali, so ga izpustili.

NOVE VOJNE LADIJE ZA RUSIJO.

London, 25. aprila. »Iron and Steel Trades Journal« poroča, da je Rusija naročila pri ladjedelnici Clyde pet vojnih ladij, ki bodo večje nego »Dreadnaught«.

PREPOVEDANA SRBSKA HIMNA.

Sarajevo, 25. aprila. Deželna vlada za Bosno in Hercegovino je prepovedala sviranje in petje črnogorske himne in drugih narodnih srbskih pesmi.

VELIKE POVODNJI V RUSIJI.

Peterburg, 25. aprila. Iz raznih ruskih mest prihajajo vesti o povodnji. Kaluga je poplavljen. Vojaško skladišče in policijsko poslopje sta v vodi. Med mnogo mest je prekinjena železniška zveza. Nasipi so porušeni. V guberniji Orel je razdrt železniški tir in promet ustavljen. Moskva je v temi, ker je voda prodrla v prostore za stroje v električni centrali. Quai Kremla je pod vodo. Voda sega nekaterim hišam do prvega nadstropja. Tudi v Mohilevu, Tuli, Mihajlovskem je velika povodenj. Povodenj je večja kot leta 1856. Nekateri vasi so popolnoma pod vodo.

PRED NOVIMI KRVAVIMI DOGODKI NA PORTUGALSKEM.

Berolin, 25. aprila. Dvorni »Lokal-Anzeiger« poroča iz Lizbone, da je na Portugalskem pred durmi proklamacija republike. Republičanska stranka se trudi, da bi kralja pregovorila, naj se radovoljno odpove prestolu, toda kralj, posebno pa njegova mati, se upirata. Zato se boje ob priliki otvoritve parlamenta krvavih izgredov. V Lizboni se koncentruje vojaštvo iz province.

SMRTNA KOSA.

Trst, 25. aprila. Tu je te dni v nekem hotelu nenadoma umrl Franjo Steidle, ki je mnogo storil za hrvaško stvar v Kastvu in na Sušaku.

XXVI. vojaška državna loterija. Dne 14. maja se vrši žrebanje XXVI. državne loterije za skupne vojaške dobrodelne namene. Ta denarna loterija nudi delničarjem izvanredne bogate dobitke. Vsi dobitki znašajo skupaj 513.580 K. Vseh dobitkov je 18.390, med temi prvi dobiček 200.000 kron, drugi 40.000 K, tretji 20.000 K itd. Čisti dobiček je namenjen za dobrodelne zavode. Srečke po 4 K se dobe v tobakarnah, loterijskih kolekturah, menjalnicah, pri poštah in davčnih uradih in drugod.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, t. j. preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Učni tečaj. Brezplačen poduk v umetnem vezenju na šivalne stroje priredi v Radovljici od 27. aprila do 9. maja 1908 Singer Co. del. družba šiv. strojev, Kranj številka 53.

Pomanjkljiva hrana pri otrocih je vzrok vseh otroških bolezni kakor slabotnosti, malokrvnosti in angleške bolezni. Pri zanemarjanju teh se je bati nevarnih otroških bolezni, ki nežni organizem slabé in pogosto uničijo.

V vseh takih slučajih je pred vsem priporočati »Ferromanganin«, redilno in krepijo sredstvo prve vrste, ki izobno učinkuje na pravilni razvoj celega telesa. Pastor Lajos iz Ertenye, komitat Bihar, piše: Pošljite mi dve steklenici Ferromanganina, ki ga mi je priporočal Kovacs iz Kisuj-szallasa. S tem zdravilom je ozdravila njegova šestletna hčerka, ki je zelo trpela na angleški bolezni. »Ferromanganin« je neobhodno potreben za deklice med štirinajstim in osemnajstim letom.

Pri nakupu naj se pazi na pristnost, ki se spozna po varstveni znamki, dekličini glavi, po ovitku in etiketi. Steklenica stane 3 K 50 h. Dobi se v sledečih ljubljanskih lekarnah: »Pri Mariji Pomagaj«, Resljeva cesta, »Pri angelju«, Dunajska cesta in »Pri zlatem jelenu«, Marijin trg.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrar	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
24	9. zveč.	730-4	9-8	sr. zah.	obl	
25	7. zjut.	30-4	8-2	brez vetra	del jas.	1-1
	2. pop	2-4	15-5	sr. jzah.		

Srednja večerajšnja temp. 10 1°, norm 11 1°

ŽITNE CENE.

Budimpešta 24. aprila.

Pšenica za maj	11-26
Pšenica za oktober	9-40
Rž za okt.	8-20
Koruza za maj	6-39
Oves za okt.	6-56

Efektiv: nespr.

1020

✠

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljeni brat, gospod

Valentin Kummer

mestni učitelj v pokoju

danes zjutraj ob 6. uri po dolgi, hudi bolezni v 59. letu starosti, prejemši sv. zakramente, v Bogu zaspal.

Truplo dragoga pokojnika se bode v nedeljo, 26. t. m., zjutraj ob 8. uri cerkveno blagoslovilo v hiši žalosti, Ljubljana, Komenskega ulice št. 10, in se prepeljalo na pokopališče v Kranj, kjer bo isti popoldan ob 5. uri položeno k zadnjemu počitku.

Sv. maše se bodo brale v raznih cerkvah.

Ranjkega priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Kranj - Staraloka - Ljubljana, dne 24. aprila 1908.

Žalujoči bratje in sestre.

Izborne cevke za pipe so »Eterna-cevke«, katerih je bilo razpečanih v Avstriji v enem letu čez 11 milijonov komadov. Več v oglasu.

Vabilo

1001 1-1

redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Dobu pri Domžalah

registrovane zadruge z neomejeno zavezo“ ki se bo vršil

10. maja 1908 ob 1/4. uri pop. v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Pregled in potrdilo računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

načelstvo.

3 učence

za kamnoseško obrt

1021 (3-1) sprejme tvrdka

Felix Toman

Ljubljana, Resljeva cesta 30.

2 vrtnarska pomočnika in dva učenca

sprejme takoj

1022 3-1

I. Wider
vrtinar Ljubljana

Ceno se prodaja

26 oknic (veternic)

ter vrata iznad stopnic iz remeljev. Povpraša naj se na Resljevi cesti št. 11. prvo nadstropje.

1023

Iščem učenko

za manufakturno trgovino, večšo slovenskega in nemškega jezika.

1015 2-1

T. Ogrin, Novo mesto.

Istrska vina

Muskat beli, belo vino, teran, rudeče vino, kakor tudi najfinejši

tropinovec

se dobi pri lastniku

Anton Ferlandi Glorglo

1009 24-1

Rovinj, Istra.

Destilacija žganja

spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osveževalnih pijač se takoj prične z najboljšim uspehom, za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in tudi prodajo se jamči ter uredi temeljito in strokovno manipulacija na licu mesta. Obširne informacije v dosego dobre kupčije. Resni reflektantje naj pošiljajo ponudbe pod šifro: »Erste Fabrikfirma 68882« na

M. Dukes Nachf.

1013 10-1 Dunaj, I/I, Wollzeile 9.

Odda se takoj v najem 1016 2-1

posestvo

priljavno za živinorejce, 10 minut oddaljeno od kolodvora **Sava pri Litiji**. Odda se z živino in orodjem s pogojem polovico prireje. — Več se poizve pri **M. Terlep-u**, poslovojni v Spod. Šiški.

Sprejme se takoj v **krojaški pomočnik** trajno službo za veliko delo pri M. Hrastu v Lescab, Gor. 1011 8-1

Jajca za valenje

od čistokrvnih rumenih **Orpington** kokoši. Najboljše zimske jajčarice. Ducat jajc stane K 3-60, brez zavoja. Jamčim za 80% oploditve ter neoplojene enkrat nadomestim. 829 6-4

Henrik Franzl, Ljubljana Prlovz 10.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo **Franco Krištof** krojač, Višnja gora 16, Dolenjsko. 1019 1-1

Dvovprežna, elegantna

kočija

vsake vrste **konjskih oprav**

proda po ugodni ceni **J. KRALJ** v **Železnikih**. 1005 3-1

Panorama international

1010 **Pod Trančo 2.** 1-1

Razstavljeno od dne 26. aprila do vstev. sobote 2. maja 1908:

Visoke ture

v pogorju

Velikega Zvonarja in Venedigerja.

Usojam si javiti veleccenjenemu občinstvu, da sem **otvoril v Zgornji Šiški** 957 (1-1) **kamnoseški obrt**

ter se priporočam v izdelovanje **nagrobnihih spomenikov** iz lepega kraškega marmorja, dalje **nagrobnihih okvirov** iz cementa po najnižjih mogočih cenah. Velespoštovanjem **Franco Borštnar.**

Naznanilo in priporočilo!

Slavnemu p. n. občinstvu v ljubljanski okolici, posebno pa še prečastiti duhovščini si usojam naznaniti, da sem **oddal svojo čevljarsko obrt na Francovem nabrežju št. 21**

g. Antonu Tertnik-u.

Ko priporočam svojega naslednika v obrtu blagohotni naklonjenosti svojih veleccenj. odjemalcev, se najiskrenejše zahvaljujem za vse obilne dokaze zupanja, ki se mi je izkazovalo v cel dobri mojega obrtovanja.

Velespoštovanjem

Karol Hinterlechner.

Opirajoč se na predstojajoče obvestilo gospoda Karola Hinterlechnerja si usojam najvidnejše naznaniti, da sem prevzel

čevljarsko obrt na **Francovem nabrežju 21**

ter bom isto vodil z enako vestnostjo in natančnostjo kot moj gospod prednik in izvrševal cenj. naročila enako solidno in po najnižjih cenah, kot doslej, vsled česar se nadjam, da mi slavno občinstvo in preč. duhovščina ohrani enako častno zaupanje kakor mojemu predniku.

Velespoštovanjem

1024

Anton Tertnik.

Podružnica

v **Spiljetu.**

Dolaiška glavnica 1
11 K 2,000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

promese na 3%	zemlj. kreditne srečke II. em.	po K 5-50	5. maja	K 60.000-—
„ 3%	zemlj. kreditne srečke I. em.	po K 5-—	15. maja	„ 90.000-—
„ 4%	ogr. hipotekne srečke	po K 4-—	15. maja	„ 70.000-—
„	ogr. premijske srečke	cele po K 12-—, pol. po K 7-—	15. maja	„ 200.000-—

Podružnica

v **Celovcu.**

1 Rezervni fond 11
11 K 200.000. 11

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železniška postaja, pošta
in brojsni urad.

Krasna lega, zrak
poln kislika, brez
prahu. Moderna
uredba, živahno
družab. življenje.

Popolnoma prenovljeno. Nova hydro-elekt. mehan. therapeut. zdravilnica v veli-
kem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli,
inhalatorij, pneum. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimna-
stika — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črelih, na jetrih, ledvicah, kron.
zaprtju, hūmorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v
grlu in krhlju. Najmočnejši zdrav. vreli, podobni kot v Karlovih in Marijinih varih. —
Novi hotel z dietetično restavracijo in novim vodovodom z izvrstno pitno vodo. 850 2

846 Proda se v vasi Podlipoglav 2-2

posestvo

oddaljeno eno uro od Ljubljane in pol ure od pa-
pirnice, na katerem se lahko redi 7 glav živine in
4 prašiči. Plačuje se lahko v šestih obrokih. Več pove
Andr. Strgar, Podlipoglav 5, P. Spod. Hrušica.

Izvolite pisati po
vzorcu!

Modno blago

volneno in perilno, za dame in gospode,
platno, damast, prti, brisače, blago za srajce,
celo platno ali bombaževina, stalno barvni
cefir prekrasnih modnih vzorcev za
srajce, obleke itd., itd. lezajam-
čene kakovosti priporoča izvozna trgovina
lanenega in modnega blaga

V. J. Havliček in brat
v Podčrbradih, Češko.

Mnogo priznalic. Naročila v ceni nad 15 K
pošiljamo poštne prosto. Zavoj 40 m peril-
nih ostankov proti vpslatvi 18 K 528 20-9

Vajenec

se takoj sprejme
za jermenarsko
obrt na Poljanski
cesti št. 9. 441 4

KOMPANJON

s 50.000 do 100.000 K premoženja in marljivim sodelovanjem se išče za blagajniško
poslovanje in korespondenco pri velikem dobičkanosnem podjetju. Delež in obrestovanje
garantirano.

Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati na **PAUL RATHKOLB, Gradec,**
Rösselmühlgasse 18.

852 3-3

Posojila za vse stanove

na osebni kredit ali proti vknjižbi po bančnih usancah in
eskomptiranje menio posreduje strogo solidna in zanesljiva domača
firma proti 5—6 1/2% obrestmi in neznatnimi posredovalnimi stroški. **Pred-**
plačila (Vorspesen) se ne zahtevajo. Hitra in najtočnejša iz-
vršitev zajamčena.

Ponudbe pod šifro: „Najcenejše posojilo“ na upravništvu
tega lista. 948 3-3

! Novost!

Zastonj in poštne prosto naročajte moj

novi veliki cenik s koledarjem

ki obsega vsakovrstna darila in druge družini vedno
dobro služeče predmete.

Fr. Čuden, urar in trgovec
v Ljubljani.

959 3

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in
slav. občinstvu svojo ogromno
zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in be-
lega kararskega, kraškega in več drugih marmor-
jev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa
umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem
slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam
v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne
spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

856 24-3

Ignacij Čamernik, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Meščanska restavracija, Sv. Petra cesta 47

(prej Hafnerjeva pivnica).

Podpisani dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da
bom **otvoril v soboto, dne 18. t. m.,** na novo urejeno

meščansko restavracijo

:: (prej Hafnerjeva pivnica, na Sv. Petra cesti šte. 47. ::

Točilo se bode priznalo dobra pristna vina iz najboljših
vinskih gor, **dolenjec** (cviček) iz **Gadove Peči** in **Dre-**
novc, fini **bizeljec**, **vipavski rizling**, **burgundec**,
dalje izvrstna istrska vina: **refoško** in svetovnoznani **kraški**
teran.

Dalje v obče priljubljeno **plzensko pivo** (prazdroj) iz
meščanske pivovarne v Plznu ter priznalo dobro **puntigam-**
sko marčno in **bavarsko pivo**.

Izvrstna dunajska in italijanska kuhinja. Vedno
sveža gorka in mrzla jedila. Poleg moderno opremljenih
popolnoma prenovljenih restavracijskih prostorov je dalje slav-
nemu občinstvu na razpolago prostorna in prijazna

vinska klet

urejena po dunajskem vzorcu.

Postrežba točna in solidna. — Cene primerne.

Sklicuje se na svojo večletno prakso, katero sem si pri-
dobil kot restavrater v raznih najfinejših restavracijah v Gorici
in Trstu, sem si v svesti, da bodem v vsakem oziru vstregel
sl. občinstvu kar najbolje.

Za obilen obisk in naklonjenost sl. občinstva se najudaneje
priporoča

A. Dekleva
restavrater.

947 4-4

Mihael Kastner, Ljubljana.

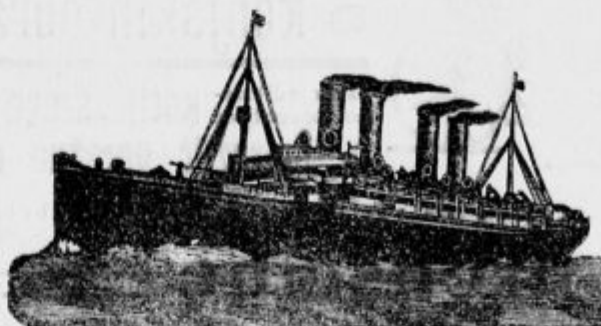
Zaloga tržaških rafinerij mineralnega olja v Trstu
priporoča svojo stalno zalogo:

olje za snaženje, olje brez leska, vaselnovo olje, olje
za Dieslove stroje, olje za vretena, vulkansko olje,
olje za cilindre, olje za kompresorje, mast za stroje.
Bencin, zadržan in nezadržan. — **Petrolej**, dvokronski in
trokronski kakor tudi carsko olje v sodih in škatljah po
najnižjih dnevnih cenah.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“ iz

Bremena
New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gorl nave-
denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznice dobite v **Ljubljani odino-le** pri 2:86 17

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite!

Pozor!

Szantnerjevi črevlji edini v kakovosti, lepi obliki in fini izvršitvi!

Največja zaloga

Zimskih črevljev

za gospode, gospe in otroke.

Dokolenic (kamašen)

za lovce in gozdarje.

Črevljev za dom

v izvrstnih oblikah po zmernih cenah.

Moški čevlji od K 8.— naprej. Ženski čevlji, niski, od K 4-80 naprej. Ženski čevlji, visoki, od K 8-50 naprej.

Trgovci dobijo primeren popust.

Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem

= F. SZANTNER =

Ljubljana, Šelenburgove ulice 4, Ljubljana.

Ceniki zastoj in poštne prosto. Zunanja naročila proti povzetju.

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj A. REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2983

! Zastoj !

pošiljam ilustrirani cenik šivalnih strojev in voznih koles. Nov dober in fin stroj se dobi že od 19 glid. naprej. 583 6

Lorenc Rebolj v Kranju.

Ohranitev zdravega želodca

tihi največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljanje pospešujočo in lahko odvajajočo domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja, in sopnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balsam sa šetodez iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

VARILO!

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. FRAGNERJA v PRAGI

c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogeč Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K.

Proti vpošiljavi K 1-50 se pošlje mala steklenica in za K 2-50 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za K 8-14 velike steklenice, za K 22-34 velikih steklenic poštne prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trn. kóczy, M. Mardetschlager, J. Mayr. 12172

Globin

je najboljša in najfinejša čistilo za čevlje.

Dobi se povsod. 780 1

BR. HLAVKA.

Priporočam svojo bogato zalogo zdravilnega orodja za bolniško oskrbo, obveze za zdravilstvo, Soxlett-aparat in bandaže itd. v Ljubljani, Prešernove ul.

Jos. Štupica, jermenar in sedlar v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazlič. vprežno opravo,

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče

potrebščine

kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave. 715 12-6

Andrej Zajec

cementarna

na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Prečast. cerkvenim predstojništvom, zasebnikom in podjetnikom priporočam kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, šole, zakristije, veže, kuhinje in hodnike — **mozaične plošče** v raznih barvah in okus. uzorci.

Izdelujem tudi raznovrstne **stopnice, podboje, krasne križe** poljubne velikosti za na pokopališča **grobne spomenike in okvirje**, brušene in polirane kot marmor. — Slavnim cestnim odborom in zasebnikom nudim **cementne cevi** (6—40 cm svetlobe) za kanale in dovode (zlasti 6centimeterske, namesto dragih železnih in malo trpežnih lesenih cevij), **milnje kamne, korita za živino in drugo cementno blago.** 692 6

Ceniki in vzorci na zahtevo.

Krapina-Toplice

Izborni zdravilstveni vspehi

termalno zdravilišče vspešno zdravil. s thermal. pitno vodo Hrvatsko (hrvatska Švica).

Priznana od avtoritet, izborna, zdravilno in izredno učinkujoče termalno zdravilno kopališče 38 do 44° C, z največjim termalno-kopalnim bazenom v Evropi. 765 20-6

Zdravilišče s stanovanji, najpopolnejši higieniški komfort. Izboren restavrant in kavarna. Cene zmerne; čitalnice in konverzacijske dvorane. Dvigalo, pokrito sprehajališče. Krasni parki. Lepa žup. cerkev. Stalna zdraviliška godba. Igrišča, razvedrila itd. Avtomobili.

Vedni pritok in odtok 3800 lit. v minuti. Posebne marmorne kadne kopeli in tuši Sudariji (potilnice) edine te vrste. Otvorjeno od 1. aprila do konca novembra. Znižane cene do 1. junija in od 1. sept. Kopal. zdravnik dr. Ed. Mal. Klin. masaža, zdravilna gimnastika, elektriciteta. Prospekte in pojasnila daje kopalniško ravatelj. Krapina-Toplice na Hrvatskem.

Od postaje „Rogaške“ lokalne želez. Gornje-Rogatec, odcepek (Dunaj-Trst) 2 uri. Postaja Zabok-Krapina-Toplice (Čakarturn-Zagreb) 1 uro. Na obeh postajah poštne in zasebni vozovi. Zasebni avtomobili. Naročila pri kopal. ravnateljstvu na postaji Zabok-Krapina-Toplice, Rogatec in Pojčane.

Najkrajša in najcenejša vožnja Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej šte. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 820 46-17

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih

barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in kompolir:

Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopčev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najmo stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah. 765 52-20

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču**, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.

Z električnim obrotom urejena tvornica
G. Skrbic

143 Zagreb 43-7
Ilija štev. 40

priloga

soje slovite solidne in cene žaluzije, lesene, tkane in platnene rolete, železne in lesene zavornice za izlozbe in prodajalne ter prosil, naj se tej solidni tvornici izvoli nakloniti največje zaupanje. Ceniki in proračuni zastoj.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14
šalikovan z zlato kolajno v Parizu 1904

šalikovan z zlato kolajno in križcem v Londonu 1905.

se priporoča proč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega umetnega steklarstva in slikanja na steklo

Najboljše zaloge in najraznobarnejše izbire klavirjev in harmonijev ima **Alojzij Kracmer**

izdelovalec klavirjev in sodne zapriseženi zvezdnec Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.

Vedno so v zalogi preigrani pa brezhibni klavirji. Prevzamem ureditve in popravila vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster v Lübbau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojalnica. — Dolga plačila.

Ivan Terdan pleskarstvo

Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvršitev vseh v pleskarsko obrt spadajočih del, kakor tudi slikarskih, napisnih in dekoracijskih del.

Posebno se še priporoča za cenjena naročila za stavbeno in pohištveno pleskarstvo. 2467 52-14

Prva kranjska slamnikarska zadruga v Mengešu
priporočata bogato svojo zalogo najraznobarnejših 465 12-18

= slamnikov. =

Od najfinejših do najprostejših za **gospode, dame in otroke**.
Priporoča se zlasti **slav. društvom, veleč. duhovščini in trgovoem**.

Zastopstvo za Kranjsko:
Ivan Podlesnik ml. Ljubljana, Stari trg 10.
Tu se naroča na debelo in prodaja na drobno.
Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Okolu 100.000 komadov v rabi, 5letno jamstvo, osem dni na poskus.

Brilje št. 31, najfin. solinško srebro-jeklo, 1/2 votlo brušeno z okrašenim držalom, kot kaže slika v okrašenih šatuli, K 250. Št. 32, leta, toda 1/2 votla, K 300. Štev. 33, leta, toda 1/2 votla, K 380. Št. 8700. S črnim, gladkim držajem, 1/2 votla, K 150. Briljska priprava v politirani leseni omarici z zrcalom, se zapre in vsebuje: britve, jermen, čopič, posodico in milo, K 420, 500, z varnostnim glavnikom 60 v. več. — Nikak riziko! Ako ne ugaja, denar nazaj!

Pošilja po povzetju svetovno-znana trdka
Hanns Konrad, c. in kr. dvorni založnik, Most (Brux) štev. 1142 (Češko).
Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franko. 270 10-1

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu
Avgusta Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbne ter portalne steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1781 82-11

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.
Spričevala mnogih čvrstih del se na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185

Pošine hranilnice račun št. 828.405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem zadružnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59.197.246*20
upravnega premuženja . . . K 12.888.795*43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čerkovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 17.434.933*24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% x 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov. 201

Hiša naprodaj.

V Sp. Šiški se proda enonadstropna hiša, s šestimi stanovanji, vsako obstoječe iz 2 sob in kuhinje ter kleti in vrta. Hiša stoji na primernem prostoru blizu glavne ceste; stavba je v najboljšem stanju. Proda se iz proste roke, radi izselitve. Pogoji so ugodni. Več poizve se pri **Valentinu Gregorcu v Mengešu št. 13.** 813 6-3

AUSTRO = AMERICANA

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivosti potovati naj se obrnejo na **Simona Lindeleka** v Ljubljani, Kelečevske ulice 26. Šušterstna Pijavica daje se brezplačno.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici com.

Nadomestek za **Sidro-Pain-Expeller**

je splošno priznana kot izvrstno bel blažilec in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v. K 140 in K 3 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povod priključnega darilnega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatli s naše zaščitne znamke „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri „Kratem levu“ v Pragi
Elinabergasse št. 5 nova.
• Društvo razpisalnice. • 2266 (40-1)

Krasne **BLUZE**

največja izbira v avli in v drugem modernem blagu tudi po meri.

Vsakovrstna **KRILA, PERILO in OTROČJE OBLEKCE** po najnižjih cenah.

M. KRISTOFIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg št. 28. 180204

Parna žaga Dezhenghi v Ljubljani
Kupuje proti gotovini

hrastove dila

1 laško colo debele in od 5 col naprej široke, ter plačuje iste po 14 vinarjev 1 laško colo, postavljene franko Ljubljana državni kolodvor Šiška. 2157

Kupuje tudi hrastove hlode in frize.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših načinih in v velikih izberah
priporoča 112 52-28

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

11 Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“ 11

Danes v soboto nov spored.

166

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni.

Zastonj

napravi do 1. maja vsakemu čitatelju tega lista
„Portretni zavod J. Ptaček“ v Pragi,
Václavské nám., veliko doprsko sliko, po-
polno zastonj, po kateri si zamore vsak
čas naročiti črn, ali barven portret. Opozorjamo
že sedaj na svojo veliko izložbo na jubilejni
razstavi v Pragi leta 1908. 929-1

Ata! Ata!

Kupon. Po priloženi fotografiji mi blago-
volite napraviti velik portret.

Črna beška posteljne perle
8 kg. sov. kama. K 900, belje K 1200,
polbebe skubljene K 1800, bele K 2400,
maščobne, kot poln mlačne skublj. K 3000,
K 3600. K 4200. Pošilja franco po po-
stanju. Zamena dovoljena proti povratni
poštini. Benedikt Sackel, Lobes H. 100
vi Plana, Čelko.

KAŠLJUJOČIM otrokom in odraslim osebam

pripišujejo zdravniki zelo uspešno

THYOMEL SCILLAE

kot sredstvo, ki odtrga sluz, jo odvaja, ki
blaži in potolažuje krčeviti kašelj in ki od-
stranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov
so se že imenitno izrekli o hitrem učinko-
vanju tega sredstva, Thymomel scillae, pri
oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Vprašajte, prosimo zdravnika!

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco proti
pošiljavi 2-90 K; 3 steklenice pri pošiljavi
7 K. 10 steklenic pri pošiljavi 20 K.

✓ Izdelovanje in glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja

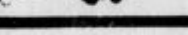
2430 c. kr. dvorn. zalagatelja 24-1

Praga III., št. 203

✓ Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva,

izdelovalca in na var-
stveno znamko.

Važno za trgovce in žganjetoče.

Opozorjam p. n. trgovce, žganjetoče, kakor tudi gostilničarje na
svojo veliko zalogo **eseno, rumove kompozicije, razno-
vrstnih čajev, konjakov, malage, Lacrimae Christi, fi-
nega jamajskega ruma, pristne slivovke, brinjevca,
tropinovca in pa vseh vrst likerjev.**

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpošiljam vsako mno-
žino po isti ceni, kakor trdke iz nemških krajev ter jamčim za naj-
boljši uspeh vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago
sprejem na svoje stroške nazaj. 2495 26-21

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

Avgust Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci,
Ljubljana, Šelenburgove ulic št. 3.

Na najvišje povelje Njeg. e. in kr. apost. Veličanstva.

XXVI. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zako-
nito dopuščena vsebuje 18 390 dobitkov v gotovini
v skupnem znesku 513.580 kron. 791 10-6

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 14. maja. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v
loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah itd.;
igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne preste.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Za dame! elegantne klobuke Za otroke!

ter vsakovrstne modele priporoča 2237

A. Vivod - Mozetič Ljubljana

Stari trg 21.

Modni salon trgovske modnega blaga itd. Popra-
vila klobukov ceno in fino. Zunanja naročila točno.

Filijalka v Kranju na Glavnem trgu.

Stavbeno, umetno in konstruk-
cijsko ključavničarstvo.

Hydraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priporoča se glavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v te stroke spa-
dajočih predmetov: žične omrežje na streh, obhajilne mize, ograje na mirodvoru
obmejne omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike, strele-
vođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteti: valjčasti nastori in sešne plahte po najnovejšem sistemu s samodejnimi
operami brus vijakov.

1609 52-59

Elegantni

pouršniki in obleke po
v poljubnih cenah in najboljši izuršitvi.

Usled vedno naraščajočih naročil sem oddelek
za izdelovanje oblek po meri zdato povečal. Tudi
sem nabavil večjo zalogo inozemskega in pristno
angleškega blaga.

A. Hunc

zaloga in izdelovanje oblek. Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

OSREDNJA BANKA

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ,
I., Wipplingerstr. 22.

(Ustredni banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na
4 1/2 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emissija lastnih 4 % ban-
kovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7.000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Depoziranje kavcij in
vadij raznih vrst.
Eskont menic samo
denarnih zavodov.
Bankovne informacije
in svete brezplačno.
Telefon št. 12017.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak po 4 3/4 % to je: daje za 200 kron
delavnik od 8. do 12. ure 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

1949 52-1 Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.